

Dziś cała Łódź przy urnach!

ŁÓDŹ, 27 września Od kilku dni cała Łódź żyje pod znakiem wyborów do rady miejskiej, które odbędą się dziś, 27 bm. Kampania wyborcza, która jeszcze przed tygodniem była stosunkowo nikłą, w ubiegłym tygodniu gwałtownie przybrała na sile.

W dniu wczorajszym wojewoda łódzki Hauke-Nowak wydał odezwę do ludności, nawołując do spełnienia obowiązku wyborczego w atmosferze godności i powagi. Jednocześnie wojewoda ostrzega, że wszelkie próby zakłócenia spokoju ze strony jednostek czy grup tępią one będą przez władze bezpieczeństwa z całą bezwzględnością.

Wyniki głosowania dzisiejszych wyborów znane będą po północy dzięki przeprowadzonym z głównego urzędu statystycznego specjalnym maszynom do obliczania głosów.

Wczoraj ukazała się również odezwa Związku Legionistów Polskich wzywająca do rzeczowego ustosunkowania się wyborców do zagadnień, którymi kierują poszczególne Komitety Wyborcze, a zwłaszcza do powołania przez ugrupowania polityczne.

W poszczególnych okręgach zostały ogłoszone następujące listy:

OKRĘG I.

Lista nr. 1 — Niemiecki Związek Ludowy, lista nr. 2 — PPS i Klasowe Związki Zawodowe, lista nr. 3 — PPS d. Frakcja Rewolucyjna, lista nr. 4 — Stronnictwo Narodowe, lista nr. 6 — Stronnictwo Młodoniemieckie, lista nr. 7 — Narodowy Chrześcijański Front Robotniczy, lista nr. 8 — ZZZ.

OKRĘG II.

Lista nr. 1 — Niemiecki Związek Ludowy, lista nr. 2 — PPS i Klasowe Związki Zawodowe, lista nr. 3 — Stronnictwo Narodowe, lista nr. 7 — Narodowy Chrześcijański Front Robotniczy.

OKRĘG III.

Lista nr. 1 — Niemiecki Związek Ludowy, lista nr. 2 — PPS i Klasowe Związki Zawodowe, lista nr. 3 — PPS d. Frakcja Rewolucyjna, lista nr. 4 — Właściciele Nieruchomości, lista nr. 5 — Stronnictwo Narodowe, lista nr. 7 — Narodowy Chrześcijański Front Robotniczy, lista nr. 8 — Stronnictwo Młodoniemców, lista nr. 9 — Niezależny Komitet Wyborczy mieszkańców Widzewa, lista nr. 10 ZZZ.

OKRĘG IV.

Lista nr. 1 — Niemiecki Związek Ludowy, lista nr. 2 — PPS i Klasowe Związki Zawodowe, lista nr. 4 — Stronnictwo

Narodowe, lista nr. 6 — Stronnictwo Młodoniemieckie, lista nr. 7 — Narodowy Chrześcijański Front Robotniczy, lista nr. 8 — ZZZ.

OKRĘG V.

Lista nr. 1 — Niemiecki Związek Ludowy, lista nr. 2 — PPS i Klasowe Związki Zawodowe, lista nr. 3 — PPS d. Frakcja Rewolucyjna, lista nr. 4 — Właściciele Nieruchomości, lista nr. 5 — Stronnictwo Narodowe, lista nr. 7 — Narodowy Chrześcijański Front Robotniczy, lista nr. 8 — Stronnictwo Młodoniemieckie, lista nr. 9 — Niezależny Komitet Wyborczy robotników fizycznych i pracowników umysłowych, lista nr. 10 — ZZZ.

OKRĘG VI.

Lista nr. 1 — Niemiecki Związek Ludowy, lista nr. 2 — PPS i Klasowe Związki Zawodowe, lista nr. 3 — PPS d. Frakcja Rewolucyjna, lista nr. 4 — Właściciele Nieruchomości, lista nr. 5 — Stronnictwo Narodowe, lista nr. 6 — Stronnictwo Młodoniemieckie, lista nr. 7 — Narodowy Chrześcijański Front Robotniczy, lista nr. 8 — ZZZ.

OKRĘG VII.

Lista nr. 1 — Niemiecki Związek Ludowy, lista nr. 2 — PPS i Klasowe Związki Zawodowe, lista nr. 3 — PPS d. Frakcja Rewolucyjna, lista nr. 4 — Stronnictwo Narodowe, lista nr. 6 — Stronnictwo Młodoniemieckie, lista nr. 7 — Narodowy Chrześcijański Front Robotniczy, lista nr. 8 — ZZZ.

OKRĘG VIII.

Lista nr. 1 — Niemiecki Związek Ludowy, lista nr. 2 — PPS i Klasowe Związki Zawodowe, lista nr. 3 — PPS d. Frakcja Rewolucyjna, lista nr. 4 — Stronnictwo Narodowe, lista nr. 6 — Stronnictwo Młodoniemieckie, lista nr. 7 — Narodowy Chrześcijański Front Robotniczy, lista nr. 8 — ZZZ.

OKRĘG IX.

Lista nr. 2 — PPS i Klasowe Związki Zawodowe, lista nr. 3 — Stronnictwo Narodowe, lista nr. 6 — Narodowy Chrześcijański Front Robotniczy.

OKRĘG X.

Lista nr. 1 — Niemiecki Związek Ludowy, lista nr. 2 — PPS i Klasowe Związki Zawodowe, lista nr. 3 — PPS d. Frakcja Rewolucyjna, lista nr. 4 — Stronnictwo Narodowe, lista nr. 6 — Stronnictwo Młodoniemieckie, lista nr. 7 — Narodowy Chrześcijański Front Robotniczy, lista nr. 9 — Obywatelski Komitet Gospodarczy.

Instrument muzyczny — łamacz... kości. Kronika pogotowia ratunkowego, kradzieży i pożarów

ŁÓDŹ, 27.9 — W zakładach Scheiblera i Grohmana przy ul. Emilji 25 zdarzył się wypadek przy pracy ofiarą którego padła 45-letnia robotnica Franciszka Jarosz zamieszkała przy ul. Wilczej 14. Jaroszowa uderzona w twarz czołenką wyrzuconą z krosna, odniosła rany twarzy i głowy i po opatrzeniu przez przybyłego lekarza pogotowia przewieziona została do szpitala.

W dniu wczorajszym w sali Filharmonii przy ul. Narutowicza urządzone zostały specjalne uroczystości religijne wzniosłego charakteru. W czasie tych uroczystości zdarzył się wypadek. Mianowicie gdy grupa chópców zbyt cisną się w kierunku orkiestry, jeden z muzyków uderzył instrumentem stojącego najbliżej 12-letniego Szymona Strasberga zamieszkałego przy ul. Kilińskiego 21.

Uderzenie było tak silne, że chłopiec doznał pęknięcia obojczyka i zasiała konieczność wezwania pogotowia, którego lekarz opatrzył rannego i przewiózł do domu.

Na ulicy Zgierskiej najechany został przez samochód w czasie przechodzenia przez jezdnię 12-letni Józef Młynarski zamieszkały przy ul. Polskiej 3.

Chłopiec wskutek wypadku odniósł ogólne obrażenia ciała i po opatrzeniu przez wzięziony został do szpitala.

W mieszkaniu przy ul. Kątnej 54 znaleziono w zamkniętym pokoju zwłoki 73-letniej Anny Jelińskiej.

Dochodzenie ustaliło, że Jelińska która naogółowo była, krytycznego dnia, korzystając z nieobecności domowników zamknęła się w pokoju i wypila znaczniejszą ilość wódki, ulegając zatruciu. Ponieważ pomoc nadeszła z opóźnieniem, zatruta zmarła i gdy przybył jej syn, znalazł zimne już zwłoki.

Na ul. Zgierskiej w pobliżu Bałuckiego Rynku w czasie przechodzenia przez ściek potknęła się i upadając doznała złamania ręki lewej 53-letnia Agnieszka Małgoszycz, zamieszkała przy ul. Stefana 43. Ranną opatrzył przybyły lekarz pogotowia i przewiózł do domu.

W mieszkaniu własnym przy ul. Ki-

lińskiego 146 popełniła samobójstwo przez zatrucie większą dawką esencji octowej Janna Sadowska.

Samobójstwo spostrzeżono dopiero po pewnym czasie. Wezwany lekarz pogotowia stwierdził zgon desperatki, której zwłoki zabezpieczono na miejscu.

Przy zbiegu ulic Łagiewnickiej i Brzezińskiej usiłowała pozbawić się życia przez zatrucie jodyną Helena Szczodrowska bez stałego miejsca zamieszkania.

Wiceprezes S. O. Wecsiła opuszcza Łódź.

ŁÓDŹ, 27.9 — Dowiadujemy się, że przewodniczący głównej komisji wyborczej wiceprezes Wecsiła, po zakończeniu prac około 15 października, opuści Łódź udając się do Warszawy, powołany na stanowisko i wiceprezesa Sądu Okręgowego w Warszawie.

Należy zaznaczyć, że prez. Wecsiła zgórą od lat dwóch zajmował stanowisko przewodniczącego Sądu Grodzkiego w Łodzi i wiceprezesa Sądu Okręgowego w Łodzi i zyskał uznanie wśród najszerszych warstw obywateli naszego miasta.

Chłodno... Pogoda w dniu dzisiejszym.

ŁÓDŹ, 27.9 — Przewidywany przebieg pogody do wieczora dnia dzisiejszego: po górze o zachmurzeniu zmiennym z przelotnymi deszczami i skłonnością do burz, głównie na południu i wschodzie kraju. Ochłodzenie. Umiarkowane i porzywiste wiatry północno - zachodnie i północne.

Dziś uroczyste rozdanie nagród na Wystawie ogrodniczej.

ŁÓDŹ, 27.9 — Zgodnie z zapowiedzią dziś wieczorem o godz. 22-iej nastąpi zamknięcie Wojewódzkiej Wystawy Ogrodniczej w parku im. Staszica. W dniu dzisiejszym spowodują zamknięcia wystawy — nastąpi uroczyste rozdanie nagród i dyplomów w ogrodzie palmo-

Kino-Teatr METRO Przejazd 2. Początek o 12

Otwarcie sezonu! Największy film dżunglowy p. t. Nowe Przygody W roli gl. Herman Brix (pogromca Weissmüllera) Uwaga: Film wyświetlany po raz pierwszy w Łodzi.

Dziś i dni następny ch! Kino-Teatr ADRIA Główna 1. Początek o 1

Kino MIRAŻ 11 Listopada 16 Dziś pocz. o 12

Film nagrodzony złotymi medalami w Europie i Ameryce p. t. POTĘPIENIEC W roli tytułowej VICTOR MC LAGLEN Nadprogram: Cud techniki „Kukaracza“ w kolorach naturalnych.

ZDARZENIA I WYPADKI

Minister Beck odbył przeszło godzinną rozmowę z min. Edenem. Dziś odbędzie się w Muszynie uroczystość poświęcenia i otwarcia domu Związku Ociemniałych żołnierzy R. P. im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Wczoraj został otwarty na Zamku 12 Zjazd delegatów Związku Muzeów w Polsce.

W związku z rozpoczęciem roku akademickiego w uczelniach wyższych pod sekretarzem stanu prof. dr. Józef Ujejski w poniedziałek o godz. 18 min. wygłosi przez radio przemówienie.

Dewaluacja franka francuskiego nie wpływa na techniczną sytuację Banku Polskiego. Bank Polski, posiadając od dłuższego czasu pokrycie w złocie a nie mając większych zapasów franków, nie ma powodu obawiania się wpływu dewaluacji franka na walutę polską.

Wczoraj o godz. 15,17 przybyła na lotnisko w Skniłowie pierwsza maszyna biorąca udział w 6 Krajowym Konkursie samolotów turystycznych konkurencyj i juniorów. Jako pierwszy wylądował pilot Petroszewicz w towarzystwie Jereczka na R. W. D. 5 z aeroklubu gdańskiego. O godz. 15,20 przybył pilot Dec na R. W. D. 8 z aeroklubu krakowskiego. Po czym przyleciały następne. Dziś o godz. 7 rano maszyny wystartowały do następnego etapu.

W dalszym ciągu dyskusji generalnej na zjeździe Ligi Narodów przemawiał wczoraj minister spraw zagranicznych Francji Delbos na temat niepewności sytuacji międzynarodowej i ostatniego przemówienia Edena.

Prezydent R.P. i gen. Smigły-Rydz a akcja niesienia pomocy bezrobotnym.

WARSZAWA, 27 września. Protektorat nad ogólnopolskim komitetem niesienia pomocy bezrobotnym powstanie które go uchwalila Rada Ministrów objął Prezydent R. P. dr. Ignacy Mościcki oraz generał Smigły Rydz.

CZY PANI PRAGNIE WYJŚĆ ZA MĄŻ? Oto tytuł zagadnień i rad praktycznych dla kobiet. Druk rozpoczął tygodnik „Wia- domości Kobiety“. Prenumerata kwartalna dwa złote PKO 21,111.

Gdzie jest Kan-Szu-Kan sprawca kradzieży futra poselskiego?

WARSZAWA, 27 września. Rozesłano listy gończe za obywatelem chińskim Kan-Szu-Kan vel Benjaminem Li-Uwa. Jak ustalilo dochodzenie policyjne osobnik ów dokonaj kradzieży w mieszkaniu polsa chińskiego w parku Frascati, zabierając kosztowne futro. Stwierdzono iż prawdziwe nazwisko złodzieja jest Benjamin Kin.

Osobiste.

Wczoraj o godz. 20-iej w kościele św. Mateusza w Pabianicach pobógostawiony został związek małżeński między p. Jądwigą Grossową a Eugeniuszem Hertlem znanym i ogólnie szanowanym dyrektorem KKO — Powiat w Łodzi. Młodej parze serdeczne „Szczęść Boże“.

Szczepienia przeciwblon c.e.

ŁÓDŹ, 27.9 — Wydział Zdrowia Publicznego przypomnia, że wszystkie dzieci do lat 10, podlegające obowiązkowi szczepienia przeciwblonowego, muszą być zaszczepione dwukrotnie. Drugie szczepienie powinno odbyć się po otrzymaniu pierwszego szczepienia. Pierwszemu szczepieniu ochronnemu przeciw blonicy podlegało ponad 50 tysięcy dzieci.

Zmniejszenie ilości sprzedaży licytacyjnych. SKARGA KUPCÓW.

WARSZAWA, 27 września. Na skutek licytacyjnych sprzedaży towarów zajętych przez urzędy skarbowe sfery kupieckie wystąpiły do władz skarżąc się iż towary te wracają do obrotu po cenach niższych, narazając na straty przedsiębiorstwa prowadzone racjonalnie. Do powyższych postulatów władze

skarbowe odniosły się pozytywnie i zmniejszyły ilość sprzedaży licytacyjnych. Nadmienić należy iż na 43.141 zajętych dokonanych w okresie od 1 kwietnia do 1 sierpnia r. b. w Warszawie sprzedaży licytacyjnych dokonano zaledwie w 75 wypadkach. Obecnie licytacje ruchomości nie mogą wpływać ujemnie na handel detaliczny.

Kobieta na masce samochodu NIEZWYKŁA PRZYGODA ŁOŹCIANKI.

ŁÓDŹ, 27.9 — U wylotu ul. Piotrkowskiej przy Placu Wolności miał miejsce wypadek, który zakończył się szczęśliwie, choć życie ludzkie wisiało na włosku.

Z Placu Wolności wjechała na ul. Piotrkowską przona taksówka z szybkością przepisową. Równoległe do niej jechał tramwaj Nr. 4 w tym samym kierunku. Wtem jakaś młoda i fertyczna łoźcianka przebiegła przez jezdnię. Znalazłszy się przed taksówką zatrzępotała beładnie rękami, zrobiła krok w prawo — krok w lewo i wreszcie potrącona przez taksówkę usiadła

uratowana niewiasta wsiadła do tramwaju Nr. 4 a za nią jej wybawiciel.

Ma pani szczęście — odezwał się do niej.

A na to kobieta z zupełnym spokojem odrzekła:

„Raz kozie śmierć“ Tak, w Łodzi nie brak desperatów!

Wzmacniacz... ALE NIE KOSZTEM ZDROWIA! Niepewna guma szkodzi nerwom, może kosztować majątek, nawet unieszczęśliwić na całe życie! 41 lat doświadczenia i specjalizacji zastępują na zaufanie! + „OLLA“ + SPORZĄDZ. p.p. PAT. AMER. N° 1929701 W WAŻNYM INTERESIE WYSTRZEGAJCIE SIĘ MAŁOWARTOŚCIOWYCH NAŚLADOWNICTW!

PRACOWITY ROK w spółdzielczych cegielniach związkowych.

ŁÓDŹ, 27.9 — W dniu wczorajszym nastąpiło uroczyste zakończenie sezonu (roku) w spółdzielczych cegielniach prowadzonych przez związek ceramików „Praca“ pod kierownictwem p. Zuberta.

Uroczystość odbyła się nabożeństwem odprawionem w kościele św. Franciszka z Assyżu Po nabożeństwie pochód 200 robotników zatrudnionych w trzech cegielniach spółdzielczych, udał się do cegielni dzierżawianej od Zarządu Miejskiego, przy ul. Cieszkowskiego, gdzie zgromadzili się

przedstawiciele władz z prezydentem m. Łodzi Mikołajem Godlewskim, zastępcą na celnika wydz. społ. polit. Urzędu woj. p. Kowalskim red. Wojtyńskim i innymi.

Przybyłych przedstawicieli i gości powitał kierownik Zubert, po czym goście wiedzili cegielnię zapoznając się z dorobkiem spółdzielni robotników przemysłu ceramicznego.

Siedemnastka na starej trasie.

Z powodu zakończenia robót kanalizacyjnych pociąg linii nr. 17 od dnia dzisiejszego 27 bm. będzie starał trasa przez ulicę Główną.

Tańców Salonowych w kompletach i indywidualnie wyucza Władysław Cyrulski Ale a Kościuszki 21. tel. 211-26. Zapłaty codziennie od 7 — 10 i 4 — 10 wiecz.

METAL W ZIEMI odnajdę aparatem podsluchowym, pod gwarancją. Łódź, Wójtowska 12 DEBOWSKA

VOXRADIO do sieci z 3 lampami zł. 135 z 4 lampami zł. 180. Sprzedaz również na raty od zł. 3 tygodniowo. Piotrkowska 79 w podwórzu.

5 ZŁOTYCH trwała ondulacja z gwarancją, aparatem parowym lub elektrycznym wykonuje zakład fryzjerski, Główna 33.

POTRZEBNI agencji w każdym mieście do rewelacyjnej nowości w galanterji. Zgłoszenia pod „Krawat“.

DO CHIN, JAPONII, wyjeżdżam. Przyjmuję zlecenia prywatne, handlowe. Zgłoszenia pod „Październik“, PAP, Warszawa, Marszałkowska 95.

NAJNOWSZE Radio aparaty Philipsa telefonizacja na dogodnych warunkach ratalnych „WISLA“ S.A. Moniuszki 2.

MEBLE kompletne i pojedyncze od skromnych do najwykwintniejszych od zł. 500 za kompletne urządzenie pokoju. Wszelka zamiana. Poleca wytwórnia K. Galara. Piotrkowska 275, tel. 262-05, 231-80.

ZNANA ze swych trafnych przepowiedni chiromantka H. Staszewska, powróciła. Główna 11, m. 22. Lewa oficyna.

KAWALER, lat 32 katolik, przemysłowiec dobrze sytuowany zapozna panią stosowną do mego stanowiska w celu matrymonialnym. Pośredników zawodowych wykluczam. Reflektantkę proszę o fotografię. Oferty do „Echa“ sub „32“.

OKAZJA! Na wyplaty i za gotówkę! Eleganckie firanki, kapy, siatka, tiul! Welniane, jedwabne i bawełniane towary, podsze wski, watalina, aksamity, welwety, fanele. Biały towar, Damskie i męskie gotowe płaszcze, swetry, pulowery, szlafroki. Koldry, podpinkki. Najtańsze ceny. Najdogodniejsze warunki, Leon Rubaszkin, Kilińskiego 44.

ONDULACJE trwałe wykonywuje, Pierwszorzędny - Renomowany zakład Fryzjerski, damsko - męski Przejazd 14, Kazimierz. Ceny niższe.

MASZYNA „Singer“ bębnowa tania do sprzedania Piotrkowska 189 m. 19 B. Matusiak w podwórzu.

MASZYNA do szycia Singera palecka ładnie szyjąca 45. do sprzedania Piotrkowska 291 m. 18.

LOKAL sklepowy z urządzeniem w ruchliwej dzielnicy z powodu wyjazdu natychmiast do sprzedania. Wiad. w adm. „Echa“

PRZYBLĄKAŁ się pies doberman czarny do odebrania za zwrotem kosztów ul. Jasniny Nr. 12. Stefanczyk, J. Chojny.

ONDULACJE trwałe 5 zł. aparatem elektrycznym, powietrznym i parowym. Łódź, Nawrot 54a, Józef Podlesny.

Urzeczywistniona wizja państwa techniki. Po „schoinach” słuź. Przejazd przez kanał panamski.

Panama, we wrześniu.
Za parę godzin wejdziemy do kanału Panamskiego — powiedziano mi.

Spokojnie i poważnie wznoszą się potężne słuźy zaraz za Ancon. Jednostajny łoskot maszyn ustaj, wjeżdżaliśmy w nie po woli, z rozpedu.

— Zaczynamy wchodzić po schoinach — usmiechnął się do mnie przechodzący kapitan.

Na betonowych brzegach stało pełno małych masywnych lokomotywek elektrycznych, mocno wpiętych w szyny i w zębaty pas żelaza, przytwierdzone do ścian. To nasze holowniki. Zarzuciły nas natychmiast siecią stalowych lin, opłatały jak muchę Cztery lokomotywy z tyłu, cztery z przodu przycięły się do naszego kadłuba. Cicho odbywały się te manewry, tak jakby wszystko było, już umówione z góry. Szybko, sprawnie, automatycznie. Wkrótce okręt nasz tkwił już w środku sieci stalowych lin i posłusznie jechał za lokomotywkami.

Tak wplynęliśmy do dolnej komory (pierwszej z trzech, które nas wyprowadzą „na górę”). Zamknęły się za nami potężne bramy słuź, a woda z szumem i łoskotem spływała po naszej komory z przedniej, wyższej komory przez olbrzymie otwory w słuźach. Okręt wyraźnie wznosił się w górę.

„Sztab” składa się z jednego jedynego człowieka w zwykłej, szarej marynarce, swobodnie poruszającego się po sporym pokoiu o dużych oknach otwierających widok na wszystkie trzy podwójne słuźy, na wszystkie bramy i maszyny.

Na dużej, mosiężnej płycie stoi przesłiczona zabawka, trzy komory, że słuźami, wentylami, lokomotywami — dokładnie model czterestokilometrowego królestwa państwa w szarej marynarce. Podchodzi do tablicy, przekręca jakiś kontakt i nagle powołu zaczyna się ruszać któraś z bram na zabawce i jednocześnie olbrzymia brama drugiej słuźy zamyka się za idącym od strony Pacyfiku statkiem.

Pstryk — brama się zamyka. Pstryk — lokomotywy puszczają się w ruch. Pstryk — otwierają się wentyle. Zabawka działa bez zarzutu — małpę ruchy wielkich przedmiotów tam w dole.

— Widzi pan, jakie to proste — mówi pan w szarej marynarce. — Zupelnie, jakby pan zapalał światło, przychodząc wieczorem do domu.

Rzeczywiście niezwykle, straszliwie

proste. Mogę jednym niedbalym ruchem, bez żadnego wysiłku przekręcić kontakt i natychmiast wleje się do komory kilkadziesiąt tysięcy ton wody. Mogę zamknąć cały kanał Panamski, mogę, zakręciwszy odpowiedni kontakt, zatopić olbrzymie połacie ziemi, mogę też, jeśli mi się spodoba, odciąć Atlantyk od Pacyfiku.

Po upływie 9 minut okręt nasz znalazł się na poziomie następnej, wyższej komory otworzyły się bramy (musiało to ślicznie na zabawce wyglądać) a holowniki rozpoczęły znów swoją pracę, ciągnąc okręt do następnej komory, gdzie znów nastąpił ten sam manewr. Okręt wszedł na trzy schoinki, przejechał pierwszy etap kanału 14 klm. i dostał się na taras: na jezioro Gatun.

Otworzyła się przed nami olbrzymia przestrzeń wodna, poważna srebrzysta tafla. Tu i ówdzie rozrzucone są jakby dla dekoracji niewielkie wysepki, jaśniejące egzotyczną zielenią drzew, odcinające się ostro, od czerwonej ziemi. Zdała sinieją góry. Wszystko to jest pełne niefalszowanego uroku naturalności.

Naturalności? Płynięcie właśnie wzdłuż brzegu, właściwie nad brzegiem rzeki Chagres, która zahamowana potężnymi tamami rozleżała do takich rozmiarów niewielkie dawniej jezioro Gatun. Wyspy malownicze, które są tak ładnie porzucane po jeziorze — to wierzchołki zatopionych pagórków.

Te 38 klm., które musimy przepłynąć przez jezioro, przebywamy szybko, bo tutaj statek idzie oczywiście własną siłą, nie holowany. Potem przez przełom koło Gail lard — ojczyznę przeniesionego pagórka — do słuź Pedro Miguel, skąd spuszczone nas na wody drugiego jeziora, potem jeszcze po dwóch stopniach zeszliliśmy na wody oceanu Spokojnego. Sześć godzin trwała podróż przez te 65 klm. dziwnych wód.

Zdaleka tylko, z wody, wolno nam było patrzeć na zakazane wybrzeża kanału. Ośmiokilometrowym pasem ciągnie się przez przesmyk „państwo wojskowe”. W trzech miastach czy osadach Cristobal — na wybrzeżu atlantyckim Balbosa i Ancon nad Pacyfikiem, jak i w całej strefie nie wolno przebywać nikomu bez pozwolenia gubernatora, prócz personelu urzędniczego robotniczego, marynarki wojennej i żołnierzy.

Jest to najbardziej zefatygowany zakątek świata. Wsie, miasta imponują czystością, choć rażą nieco swoją monotonością. Przed czterdziestu laty były to okolice tak niezdrowe, że również się mogły chyba tylko z bagnami Guyany. Dziś żółta febra jest tu nieznaną, malaría powoli zanika, Panama jest najzdrowszym miejscem w całej środkowej Ameryce.

Wszystko to jest pełne niefalszowanego uroku naturalności.

Wszystko to jest pełne niefalszowanego uroku naturalności.

Przed czterdziestu laty były to okolice tak niezdrowe, że również się mogły chyba tylko z bagnami Guyany. Dziś żółta febra jest tu nieznaną, malaría powoli zanika, Panama jest najzdrowszym miejscem w całej środkowej Ameryce.

jej popularności —
świadczą o jej dobroci

Tragiczny Alcazar. OSRODEK ZMAGAN HISZPAŃSKICH.

Coży całego świata zwrócone są teraz na Alcazar, a raczej na tragiczne ruiny, które kiedyś były Alcazarem.

Alcazar po arabsku znaczy forteca. Zgodnie ze starymi maurytańskimi kronikami, fundamenty zamku założone zostały w roku 712. Toledo wówczas było centrum na uki i rezydencją emira. Podczas panowania Maurów jednak Alcazar właściwie forteca nie był. Znajdował się tam wówczas arabski uniwersytet i największa w świecie muzułmańskich biblioteka.

Rolę fortecy odegrał Alcazar dopiero w r. 1805, kiedy to Alfons VI. Kastyjski, po wzięciu Toledo, cały rok oblegał Alcazar. W oblężeniu Alcazaru brał udział, według starych podań, legendarny Cyd. Od tego czasu Alcazar stał się na jakiś czas rezydencją królów kastyjskich. Odbito się to na architekturze zamku: szereg baszt, kościółów i budowli, jak również mur zębaty, okrążający zamek, pochodzi z tamtych czasów, nie popsuł jednak maurytańskiej azurowej architektury. Szerokie wrota: Puerta del Sol, Alcantara i San Martino prowadzą do Alcazaru — miasteczka, z małymi krzywymi i ciemnymi uliczkami, z całym labiryntem podziemnych korytarzy i głębokimi studniami, sięgającymi aż do rzeki Tajo.

W pałacach Alcazaru znajdowały się najcenniejsze zabytki i dzieła sztuki maury-

tańskiej. Część tych zbiorów uclerpiła w czasie wojen napoleońskich. Przed rewolucją w jednym z gmachów mieściła się Wyższa Akademia Wojenna, wychowawko wie której, „lwy Alcazaru”, stanowili właśnie żołnierze niezdanej fortecy, nieprzystosowanej zupełnie do obrony przed nowoczesną techniką wojenną. W r. 1710 za mek został już porządnie uszkodzony w czasie wojen domowych. W r. 1883 usiłowano wysadzić w powietrze zamek gubernatora, podczas buntu wojsk. Wiele burz wojennych przeleciało nad Alcazarem. Żadna nie przyniosła jednak tak strasznego zniszczenia, jak obecna, w wieku cywilizacji i najbardziej wyrafinowanych środków walki...

Togal
Nos przy sobie Togal!
Wrazie przeziębienia, gorączki, łamania w kościach odda Ci dobre usługi. Tabletki Togal stosuje się również w cierpieniach reumatycznych, artretycznych i podagrze. Togal usmierza ból i przynosi ulgę w tych cierpieniach.

Każdy otrzymuje nagrodę!
kto nadesła trafne rozwiązanie:
agamop eicęszczs myłaimS
Za trafne rozwiązanie wymienionego wyżej przyśłowia wyznaczylismy następujące nagrody, celem zdobycia klienteli: maszynę do szycia, rower damski lub męski, aparaty fotograficzne, aparaty radiowe, gramofony waliskowe, zegarki męskie, obrazy olejne, kasety teatrowe oraz wielką ilość innych wartościowych nagród. Rozdzielenie nagród odbędzie się w terminie, o którym zawiadomi się na piśmie. Nadsyłając rozwiązanie nie ma żadnych zobowiązań. Rozwiązanie należy przesłać odrobinie załączając ewtl. znaczek na odpowiedź, którą się w każdym razie otrzymuje.
Kwotownie prosimy zwrócić uwagę na nasze komplety reklamowe:
Za cenę zł 6.50 wysyłamy: Zegarek szwajcarski w dobrym gatunku, piękną kasetę z drzewa z artystyczną rzeźbą oraz album miasta Krakowa. — Adresować: Dom Handlowy „UNIERSAL”, Kraków, Piotra Michałowskiego 6.

Powieść **Anastazja Drewnowska**
POD JEDNYM DACHEM

STRESZCZENIE.
Student Mikołaj Kozielec, nieoficjalny narzeczony panny Mumi Szczytniewskiej, zakochał się od pierwszego wejrzenia w jej przybraną siostrę Marychnę Wichurancę.
P. Szczytniewski miał troje dzieci z pierwszego małżeństwa: Ryszarda, Jerzego i Mumię, a pani Szczytniewska również troje z pierwszego małżeństwa z kpt. Wichurą: Janka, Staszka i najmłodszą Marychnę.
Ostatnie dni pobytu na wsi upływały smutnie i błogo. Zal rozstawał się z naturą. Wiadomo, jakie to uczucie. Niebo rozległe, nie zamknięte dachami kamieniem, pola dalekie, zielenie bujna, nie skąpa i zdła wiona jak w mieście, wszystko to staje się w dniach rozstania cennie i miłe sercu. Jedna Marychna nie odczuwała smutku. Ona należała do zdegenerowanej miejskiej rasy istot, najlepiej mających się na bruku, którym do normalnego samopoczucia potrzebne są wystawy sklepów, latarnie elektryczne, kina, dancingi, kawiarnie...
Stas chodził po parku, rozkoszując się pięknem otaczających obrazów. Pierwsza rozpacz już mu przeszła. Był smutny, zmęczony, bezsilny. Od chwili gdy zrozumiał konieczność śmierci, pokochał życie gwałtownie i zachwycał się światem bez miary.
Szczytniewska Wola miała przesłiczne położenie. Dwór, objęty malowniczym parkiem, stał nad wyniosłym stokiem, frontem zwróconym na równinę. Z tylnych okien rozpościerał się rozległy widok na dolinę, którą płynęła wśród gęstych zaosli kręta rzeka. Nad rzeką ciągnęły się „aki. Lesiste wzgórze za rzeką przecinała niskośnie wieś z ogrodami, taniami w szachownicę z kościołem. Z za wzgórze wschodzi-

spodni objaśniła go, że ksiądz wyszedł do ogrodu z brewiarzem.
— Niech pan idzie do ogrodu.
W ogrodzie, który właściwie dawno już przestał być ogrodem i zamienił się w zdziczałe zarośla, rojące się od królików, panował zmierzch i komary, gdyż skrajem gąszczy wija się płytka, błotnista struga. Wikary przechadzał się nad wodą.
— Za ciemno, żeby czytał z brewiarza — pomyślał Staś, przyspieszając kroku. Raptem stanął. Wikary przechadzał się wolnym krokiem z twarzą wzniesioną ku niebu i, splatając kurczowo ręce, szeptał tak głośno, że do uszu Stasia dolatywały każde słowo:
— Boże, dzięki Ci, żeś mnie pokarał. Boże, dzięki Ci, żeś dał mi oknąć się w porę.
Boże, dzięki Ci, żeś wbrew mojej złej woli działał dobro przez ręce innych.
Boże, dzięki Ci za wszystko zło i dobro, jakie na mnie zsyłasz...
Stas cofnął się pospiesznie. Zrozumiał, że zaskoczył człowieka na rozmowie z Bogiem i był aż przerażony. Pomyślał z ciężkim sercem, że on nie potrafiłby się tak modlić. Na drodze potknął się o kamień i o mało nie upadł. Nie wiadomo dlaczego właśnie w tej chwili przesyło go na jedną sekundę pragnienie śmierci. Wtedy zrozumiał, czego dotąd nie pojmował, jak się to dzieje, że ludzie zabijają się dobrowolnie. Szedł do domu, dziwna rzecz! znacznie uspokojony. Zaczynał się czuć „zwyyczajnie”.
Obszerne mieszkanie przy ulicy Wilczej zawierało znów życie. Stara Franciszka z kucharką i pokojówką towarzyszyły państwu. Na miejscu był słuźący, który pilnował mieszkania przez lato. Ledwie zdążono się rozlokować, zjawił się Ryszard sam.
— Jurek zatrzymał się w Szczytniewie. — Jaki? — pytano. — Przecież to nie po drodze! Nie trzeba go było puszczać. Donosiliśmy, że wracamy do Warszawy.
Ryszard tarł się ręką po czole. Wyglądał źle, tak jakby się dużo bawił. Schudł i zmierzniał.
— Zaraz rodzicom opowiem, jak to było. Nie chciałbym go obmawiać, ale... ale to się i tak nie da ukryć. Zresztą trze-

ba błazna ratować... Tego dnia, kiedyśmy się rozstali, przyjechała za nami Siudakówna.
— Ach, tak!
— Jurek uparł się, że sam będzie podróżował i że się potem zjedziemy w Paryżu. Zgodziłem się, bo wolałem na nią nie patrzeć...
— Więc oni razem jeździli?
— Ta...k.
Zapanowało milczenie. Państwo Szczytniewscy spoglądali na siebie bez słowa.
— I teraz odwiózł ją do Szczytniewia?
— Właśnie. Mówi, że ożeni się z nią, skoro tylko dostanie jakąś posadę. Nie mogłem się z nim dogadać. Oszalał. Zresztą rodzice sami zobaczą. Zdaje mi się, że on się już nie będzie uczył.
Zła wieść powiała po domu przygnębieniem. Wszyscy byli oburzeni. Pan Szczytniewski myślał z trwogą o przyszłości krnąbrnego syna. („W matkę się wrodził” — myślał); pani martwiła się głównie zmartwieniem męża; Marychna nie mogła darować Jerzemu, że zrobił kompromitujący wybór i bała się, żeby nie zmuszał ojczyzna do wielkich wydatków (ona najwięcej się o to zatroszczyła); Muma była głęboko zgorzozna; Janek i Staś nawet się nie dziwili. Z dawna mieli młodszego przybranego brata w pogardzie. Ale nie tu był kres niespodzianek dla pana Szczytniewskiego.
Jeszcze tego dnia wieczorem Ryszard poprosił ojca o rozmowę w cztery oczy. Zamknęli się w gabinecie i pan Szczytniewski usiadł przy biurku. Ryszard nie siadając, zaczął uroczyste:
— Jestem w kłopotliwej sytuacji. Muszę prosić ojca o — powiedzmy — ratunek.
Zazwyczaj mówił: „tatusiu”. „Ojca” używał wobec obcych.
— Ile ci potrzeba? — odrzucił krótko ojciec. Sam był kiedyś młody i miał bogatego ojca.
Ryszard zacerwienił się w pierwszej chwili zabrakło mu słów.
— To jest... Ja chciałem... Ja właśnie... Pan Szczytniewski czekał spokojnie, co syna jeszcze więcej zbijało z tropu.
— Zgrałem się w karty. Ojciec rozumie... tego... Każdy płaci frycowe... — tu maczył się Ryszard, żył na siebie, że się tłumaczy. Chciał po prostu podać fakty bez komentarzy. Uważał, że dżentelmen

powinien mieć cywilną odwagę nawet w obec ojca.
— Ile ci potrzeba? — powtórzył spokojnie pan Szczytniewski.
— To nie wszystko — rzekł Ryszard bohatersko. — Miałem większe wydatki z powodu — kobiety. Przyznam się również ojcu, że pojedynkowałem się o nią.
— Ile ci potrzeba? — zapytał po raz trzeci pan Szczytniewski.
Ani słowa nagany, przypomnienia, czy wyrzutów. Żadnych pytań. Ryszard był ojcu wdzięczny, ale zarazem miał ochotę zapasać się pod ziemię. Nie wiadomo dlaczego czuł się upokorzony.
Wymienił cyfrę z zająknięciem. Była to suma kłopotliwa nawet dla tak zamożnego człowieka jak pan Szczytniewski. To też Ryszard zdołał pochwytać drgnienie w twarzy ojca i zrobiło mu się jeszcze „ohydniej”. Ale i teraz nie usłyszał żadnego „Bóg się Bogal!” czy „Na miłość Boską!” Pan Szczytniewski otworzył biurko, wyjął książeczkę czekową, wypisał żądany kwotę i podał synowi bez słowa. Ryszard pochylił się i szybko pocałował ojca w rękę. Mówił sobie, że to „nie”, „glupstwo”, że „wszyscy tak robią”, że „ojciec sam...”, ale było mu tak „glupio” jak nigdy w życiu. Pan Szczytniewski zaś myślał, że „wszystko dobrze”, ale że on za młodych lat takich sum nie puszczał. I, rozumie się, pomyślał o pasierbach.
Młody człowiek schował czek do portfelu. Zdawało mu się, że powinien coś powiedzieć i nie wiedział, co. Chwilę stał nie zdecydowany, wreszcie wykręcił się i ruszył powoli ku drzwiom.
— Rysiu!
Obrócił się nerwowo.
— Słucham, ojciec.
— Chciałbym ci zadać jedno pytanie.
— Słucham, ojciec.
— Spodziewam się, że mi powiesz całą kowitą prawdę.
— Ja zawsze mówię prawdę — bąknął Ryszard tonem obrazu.
— Powiedz mi, czy z tą damą skończyłeś?
— Skończyłem.
— To dobrze. Dziękuję ci.
— Dziękuję ojcu.
I pan Szczytniewski został sam.
— Dobrze, że zapewniłem los tam — myślał.

Życie teatralne w stolicy. Młodość tryumfuje.

Zdawaćby się mogło paradoksem pisać o „Wesołej wdówce”, że „młodość tryumfuje”, a jednak tak jest. Ci co nie zdążyli być w sympatycznym gmachu Operki przy ulicy Karowej skomstatowali, że „Wesoła wdówka” w tym wykonaniu nie straciła na młodości. Był to triumf Doniego, baletmistrza Paplińskiego i prina-balleriny Koiplikówny.

Tytułową bohaterkę odtwarzała rutynowana, świetna śpiewaczka i aktorka Kulczycka. Był to jej najlepszy dzień. Trudno sobie wyobrazić lepszą odtwórczynię tej roli: wzrost, figura, głos srebrzysty jak dzwoneczek (ładząco przypominający śpiew nieodżałowanej Kaweckiej), lekkość w tańcu, finezja w grze — oto atrybuty stawiające tę primadonnę w rzędzie najpierwszych.

Contiego widzieliśmy w „Pięknej Helenie” był miłym Parysem (odczuwałoby się brak reżysera!), potem w komedynie muzycznej „Dziewczyna i hipopotam” był latalny, a teraz jako Daniel poprostu zrobił niespodziankę nawet zawistnym wrogom, którzy zlenieli na widowni. Nie należy zapominać, że młody tenor zdał egzamin na piątą śpiewał w otoczeniu samych Danielów i tak: Miller, Redo, Zuczkowski, Szerszyński, Dębowski i to reżyser Kuligowski. Ale widać ci ex-odtwórcy roli Daniela zrozumieli, że młodość ma swe prawa i otoczyli swego następcę serdeczną atmosferą, bo czuli się swobodnie, inteligentnie dialogowali, ślicznie wykonywali ewolucje taneczne. Duet z Hanną ma stać bisowac. Bravo Conti, jesteś młodym złotkiem na dobrej drodze.

„Wesoła wdówka” ma w Warszawie swoją tradycję. Gdy w 1905 r. wystawiono ją: śpiewali Kaweczka i Redo. Było to wówczas sensacją wielką, która w tradycji żyła z pokolenia na pokolenie. Wznoślono ją w Wodewilu na Nowym Świecie (dzisiejsze kino Majestic), śpiewała Kaweczka i Jarkowska, operetka trąciła myślą i... zrobiła kłapę. Dziś odżyła dzięki zastrzykowi młodej świeżej krwi w osobach wykonawców młodych i utalentowanych.

Operetce rozpisywać się nie będzie, jest ona nazbyt dobrze znana, raczej o wykonawcach; i tak Redo jest następcą Morozowicza, zbierał gorące i zasłużone brawa, Dłochowicz przypomina Messal z jej najpiętszego okresu. Dębowski żyje swą tradycją doskonałego tenora, Regro ma wielką mis-comicę, Wędyłchowska, Szczepańska, Kofnicka, Miller, Kieszczyński, Kowalski, Szerszyński, Zuczkowski i Dankiewiczów — wszyscy zasłużyli na słowa uznania.

Orkiestra brzmiała doskonale. Nawrot jest kapelmistrzem subtelnym, nie lecającym na efekt zewnętrzny, wyczuwa nietylko solistów ale i balet.

Zespoły śpiewacze prof. Ormickiego nietylko dobrze śpiewane, ale panie i panowie robili wrażenie ludzi z dobrego towarzystwa. Takiego chóru dotąd Warszawa w operetce nie widziała.

Zasługa wielka dyrekcji, że nie oszczędziła wydatków na wystawę. Wspaniale ją przygotował St. Jarocki.

Reżyser Kuligowski nareszcie znalazł okazję do popisu reżyserskiego. Najlepiej wypadł finał 3-go aktu. Zrobiony na miarę teatrów paryskich.

Pierwszy też raz Warszawa widziała cudo taneczny w wykonaniu młodej urodziwej pary dyr. baletu Paplińskiego i prina-balleriny Koiplikówny. Entuzjazm po ich walcu angielskim w 3-cim akcie doszedł do zenitu. Formalnie puścić ich ze sceny nie chciano. Oboje mają idealne warunki na gwiazdy filmowe. Wogóle w teatrze zobaczyliśmy duże zmiany. Oklaskiwaliśmy klasycznie piękną p. Tanasco, winną Krzekotowską-Pinińską, i jej inteligentnego partnera p. Koziańskiego. Z przyjemnością stwierdziliśmy brak nonszalanckiej p. Nowickiej (widać nasze poprzednie uwagi nie poszły na marne) i deperwującego manierami zdeprawowanego młodzieńca z bulwarów paryskich p. Doleckiego. Widać silną rękę i umiejętność ustawiania osób ośmiętnających scenę.

O sukcesach p. Paplińskiego za granicą wyszliśmy z lamów prasy i dziwnym się, że Dyrekcja Opery w osobie doświadczonego byłego sekretarza Opery p. Jerzego Marzarka nie umiała pozyskać Polaka leozprowadziła cudzoziemca żyda Leontiewa-Rosenbluma, który jak głoszą komunikaty ma odtwarzać „Legendę o świętym Józefie”, „Świętego Sebastiana”, a czy nie lepiej byłoby odtworzyć „Żyda wiecznego talacza”. Zle zaczął p. Mazaraki.

Wracając do dyr. Paplińskiego potwierdził on swą zagraniczną sławę, kapitalnie wypadły jego układy taneczne i ewolucje. Tak dane widowisko podtrzyma tradycję świetnej operetki w stolicy.

Czesław Napiórkowski.

Krzeseła i Fotele
oraz stoliki radiowe
(wiedeńskie gity)

Wynalazca krzeseł polca
Wytwórca Mabil Gitych
HERKULES
Ceglinańska 16 w podw.

KRATECZKI. ZNISZCZONA MARYNARKA I DZIURA W GŁOWIE.

Jakiś gość opowiadał, że ma lokaja. Naturalnie bujał. Nie zdarzyło mi się bowiem dotychczas mieć w Łodzi znajomego, posiadającego rzeczywiście lokaja, i wogóle przyznam otwarcie, że jak dotąd, bliższy kontakt z lokajami zawarłem jedynie na scenie, lub czytałem o nim w powieściach.

Dziwnym zbiegiem okoliczności taki lokaj, jest zawsze albo przyjacielem, powiernikiem i zaufanym towarzyszem swego pana i wykrada mu cygara (koniecznie cygara — nigdy papierosa) oraz wypija wino, albo też nie jest ani zaufanym ani przyjacielem i jego rola ogranicza się tylko do wypalania pańskich cygar i wypijania pańskiego wina.

Lokaj ma ograniczony zakres działania. Pyta swego pana jakie ma przygotować ubranie i odbiera telefony pięknych kobiet (do mężczyzny posiadającego lokaja — według wszystkich utworów komedii i powieści — telefonują wyłącznie kobiety), którym mówi: jasnie panu nie ma w domu!

Jasnie pan poklepuje wierzgiem Jana przyjaźnie po ramieniu i mówi z czującym uśmiechem na zblazowanych ustach:

— Ach, mam już zupełnie dosyć tej rudej Zizi... gdyby zjawiła się oświadczyć, powiedz jej, że wyjeżdżam do Afryki zapłować troszkę na lwy i słońce.

Wierny Jan zgina się wpół i mówi przyjaźnie:

— Słucham jasnie pana! Jeśli ci ktoś, drogi czytelniku, będzie opowiadał że dr. X, czy pan Y. posiada lokaja — nie wierz mu, gdyż źle. Nawet jeżeli pokaże ci swego „lokaja”, „na własne” oczy nie wierz. To nie są prawdziwi lokaje, z książki, czy komedii. To jest buja.

Gdy taki gość spodziewa się wizyty kogoś, komu chce zaimponować własnym lokajem, woła do siebie dozorcę domu i za jedne 50 groszy ewentualnie za złocista wynajmuje go na przeciąg godziny do odegrania roli lokaja.

— Pamiętajcie Walenty, że w ciągu tej godziny, za którą wam extra płać, jestem „jasnie panem”.

— Walenty zaczyna się nieprzyzwolnie śmiać.

— Jasnie panem?... he-he-he!... od kiedy to?... A komorne to pan już zapłacił!

za drugi kwartał?... Jasnie pan, psia jego kość!...

— Bez głupich żartów, Walenty! Jak przyjdzie ta osoba, spytacie usznie: kogo mam zameldować jasnie panu? A następnie powiecie: jasnie pan prosi do gabinetu.

— Przecież pan nie ma gabinetu, tylko jedną ciupkę...

— Ona będzie się dzisiaj nazywała gabinetem!

Ostatecznie dozorca, acz niechętnie, daje się przekonać, że ofiarodawca złotówki może być przez godzinę jasnie panem, chociaż zwykle tuż przed przyjściem zapowiedzianego gościa zaczyna uprawiać szantaż:

— Eeee, tam, zawracanie głowy, jak pan nie podwyższy do dwóch złotych, to zamiast „jasnie pan”, powiem: „ten łap serdak prosi”!

Jak widać życie człowieka wytwornego, a ubogiego, pełne jest kolcy i goryczy. Nie tak łatwo zaimponować znajomym, ale ludzie dobrej woli wydadzą ostatecznego złocista, przeznaczoną na obiad, żeby tylko bliźni myśleli, że mają do czynienia ze zbankrutowanym hrabią, któremu w majątku został jedynie stary, wierny, rodzinny lokaj.

KRAWIEC.

Szymon Urbach z ulicy Łagiewnickiej nie ma pretensji do posiadania lokaja. Jest to skromny człowiek i do elegancji wystarcza mu dobrze odprasowany garnitur. W tym celu właśnie Urbach oddał krawcowi Aronowi Sznajersonowi z ulicy Łagiewnickiej 18 swój garnitur z poleceniem starannego odprasowania go.

Sznajerson owszem, przyjął garnitury, odprasował go także i nawet punktualnie odesłał klientowi. Gdy jednak Urbach przyrzał się garniturowi stwierdził z przerażeniem i rozpaczą, że krawiec wypalił żelazkiem w ubranu trzy dziury.

Urbach zamienił się w furie. Jak furia wyleciał z mieszkania, jak furia wleciał do pracowni Sznajersona i jak furia walał go raz, drugi i trzeci w łeb, robiąc na nim dziury takie, jak krawiec zrobił w ubraniu.

Sąd Grodzki skazał Urbacha na 7 dni aresztu z zawieszeniem wykonania wyroku na przeciąg 3 lat.

Jerzy Krzecki.

Oszczędzisz bieliznę, czas
UZYWAJĄC
Henko
DO
MOCZENIA
BIELIZNY

Pierścionki, naszyjniki i klamry z wieku 6-go przed Chrystusem

Z Poznania donoszą: Podczas inspekcji terenu parcelacyjnego gromady Jabikowo pod Skokami, w powiecie wągrowieckim, wójt Maćkowiak na kłnął się na polu ornym osadnika Bedyńskiego na pewną ilość piaszkich kamieni. Wjascielci pola, zapytany o pochodzenie tych kamieni, oświadczył, że wyorał je wraz z urną.

Osadnik, zaciekawiony odkryciem, przeprowadził dalsze poszukiwania i odkopał około 12 grobów skrzynkowych z urnami, które, oprócz popiołów spalonych zwłok, zawierały pierścionki, naszyjniki, klamry i różne spinaki. Osadnik Bedyński przypuszczał, że owe metalowe ozdoby są ze złota i zamierzał je sprzedać w Poznaniu, a za otrzymaną gotówkę kupić konie i inny żywy inwentarz. Wójt Maćkowiak zabronił mu dalszych poszukiwań i zawiadomił o znalezisku ekspedycję wykopaliskową w Biskupinie, która delegowała do Jabikowa studenta prehistorii Witolda Hensla, który przebywa dotychczas na terenie cmentarzyska. Hensel stwierdził, że są to groby skrzynkowe od 6 do 4 wieku przed Chrystusem, a w urnach znalazł w. in. bronzowe szczytce do trefienia włosów paciorki do naszyjnika i t. d.

CMENTARZYSKO SŁOWIAŃSKIE.

Z Poznania donoszą: W związku z odkryciem szkieletów przy ul. Góralskiej, uzyskaliśmy szereg bliższych, szczegółów od dr. Karpackiej, która na miejscu przeprowadza badania. Miejsce, na którym znaleziono szkielety, jest cmentarzyskiem słowiańskim z końca 10 i początku 11 wieku. Podczas prac ziemnych w 1933 i 1934 r. znaleziono przy

ul. Mazowieckiej 43 ślady osady słowiańskiej. Z wykopanych dotychczas szkieletów kilka uległo częściowemu zniszczeniu, przez nieostrożne obchodzenie się robotników, zatrudnionych przy pracach ziemnych, którzy nie zdawali sobie sprawy z ważności odkrycia. Przy szkieletach, których dotychczas wydobyto kilkanaście, a które zwrócone są twarzą ku wschodowi, znaleziono

różne przedmioty.

Przy męskich szkieletach znaleziono z pravego боку żelazne nożyki, a przy kobiecych kabłączki ze srebra i brązu. Jest to typowa ozdoba Słowianek.

Na ogół wszystkie szkielety są wyprostowane z wyjątkiem jednego, który był skurczony. Szkielety leżały stosunkowo nie bardzo głęboko, gdyż na głębokości 85—120 cm. Szkielety są dobrze zachowane, jak również dobrze zachowane jest uezubienie. Prace nad wykopaniem szkieletów odbywają się bardzo ostrożnie, ze względu na ich kruchość. Stożce i powiętrza działają bardzo ujemnie na stare kości, które próchnieją. Szkielety znajdują się w ziemi bez żadnych trumien i ogrodzeń. Jakkolwiek pochodzą one już z czasów chrześcijańskich, to posiadają dużo cech pogańskich (nacznia i ozdoby).

Podobne, lecz nieco młodsze cmentarzysko z końca XI wieku znaleziono przy ul. Piotra Tomickiego na św. Janie, podczas zakładania rur wodociagowych w dniu 15 i 16 bm. Szkielety te jednakże były w grobach obłożone kamieniami.

Nad pracami czuwa dr. Karpacka, która zbiera poszczególne szkielety i przekazuje je do działu prehistorycznego Muzeum Wlkp. przy ul. Sew. Mielżyńskiego.

Drzewka i Krzewy polecają majętku **A. i M. KWASNIEWSKICH** Pod zarządem **Stefana Tokarza**

Szkółki Godzisz Cenniki na sezon jesenny na żądanie gratis i franco.

SOBOLEW, woj. Lubel., tel. 18. Inform.: Warszawa, tel. 725-30.

Wariat w ogrodzie. Zapalczywy obrońca.

Z Bydgoszczy donoszą: Przed trybunałem bydgoskiego Sądu Okręgowego toczyła się przykra sprawa, będąca echem głośnego w maju r. b. zabójstwa umysłowo-chorego Waleriana Banasiaka.

Na ławie oskarżonych zasiadł 22-letni Szczepan Stojewski z Sadek, oskarżony o to, że kijem tak zmasakrował głowę umysłowo chorego Banasiaka, że ten wskutek odniesionych ran zmarł.

Tło sprawy było następujące: Do ogrodu Polikarpa Boińskiego, wszedł Banasiak i usiadł na ławec. Ponieważ znany on był ze złodziejstw, Boińska zażądała, by natychmiast ogród opuścił.

Banasiak zareagował niespodziewanie, rzucając się na Boińską. Na krzyk kobiety z pomocą pośpieszył jej mąż. Wywiązała się zacięta bójk, przy czym wariat, jako młody i rosyj parobczak, miał przewagę. Przypadkowym zupełnie świadkiem zajścia był sąsiad Boińskich — Szczepan Stojewski.

Widząc, że Banasiak zaczyna dusić Boińskiego, Stojewski, uzbrojony w drąg, pośpieszył na pomoc.

Gdyby odciągnął wariata, ewentualnie unieszkodliwił go, sprawa nie miałaby tak fatalnego zakończenia. Tymczasem Stojewski w bestialski wprost sposób zaczął drągiem bić Banasiaka, przy czym zmasakrował mu poprostu głowę.

Banasiak stracił przytomność i wkrótce potem z odniesionych ran zmarł. Zabójcę policja aresztowała i obecnie odpowiadał on przed Sądem. Bronią się tym, że chciał ratować sąsiada, i że w zaciętości nie umiał się pohamować.

Oskarżyciel publiczny domaga się surowej kary, wskazując na to, że oskarżony przekroczył granicę obrony koniecznej i z obrońcą stał się zabójcą, mogącym sobie zdawać sprawę z tego, że kilkanaście uderzeń drągiem w głowę musi spowodować śmierć.

Sąd skazał Stojewskiego na półtora roku więzienia bezwzględne.

Kto wygra jutro milion?

A zatem 28 bm. o godzinie ósmej rozpocznie się ostatni dzień ciągnięcia czwartej klasy trzydziestej szóstej Loterii Państwowej. Numerowi, na których padnie pierwsza najmniejsza wygrana, tj. dwieście złotych, przypadnie wygrana główna, a zatem cały milion złotych. Chwila ta transmitowana będzie drogą radiową przez wszystkie rozgłośnie polskie.

Donosiliśmy już o wynikach pierwszej połowy ciągnięcia. W ciągu ubiegłego tygodnia padł znów cały szereg większych wygranych w rozmaitych dzielnicach kraju. I tak: po siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych wygrali właściciele poszczególnych ewiariek numerów: 36051, 54738 i 128333, wśród nich wymienić możemy z Warszawy pp.: Zofię Fibichową (Krak. Przedm. 7), Franciszka Krackiewicz (Jeruzolimka 19), dra E. Skibińskiego (Łódź, Dra Sterlinga 7), Franciszka Witkowskiego (Warszawa, Kł. Siemka 11), Wacława Piechowskiego, tkacza z Częstochowy, Wojciecha Pockiego, robotnika ze Strzelna, w powiecie morskim i J. A. zembęrga z Izby na Wiersem. Po pięćdziesiąt tysięcy złotych wygrali mieszkańcy: Lucka (120811) Krakowa i okolice (Nr 107750), stolicy (Nr 92305), Poznania (Nr 120519), Radomia (Nr 34281, w tym jedna ćwiartka jest własnością 12 harcerzy z Ostrowca) i Różany Grodzickiej (Nr 12091).

Już tylko niecałe cztery tygodnie dzieli nas od rozpoczęcia pierwszej klasy trzydziestej szóstej Loterii. Czas więc pomyśleć o zapoznaniu się z los, zwłaszcza, że zbliża się pierwszy październik, a z nim — świątki zapas gotówki.

RADIO-KĄCIK.

- NIEDZIELA, 27 WRZEŚNIA.
Raszyn.
- 8.00 Sygnal czasu i pieśń *Serdce na Matko*
  - 8.03 Audycja dla wsi (Katowice i Łódź nadają audycje lokalne od g. 8.18)
  - 8.45 Dziennik poranny
  - 8.55 Programy lokalne
  - 10.00 Transmisja mszy św. odprawionej na walcach przy klasztorze Jasnogórskim przez J. Em. ka. kardynała Prymasa (z okazji pielgrzymki i zlotu do Częstochowy Kat. Zw. Kobiet)
  - 11.00 Programy lokalne
  - 11.57 Sygnal czasu i hejnał z Krakowa
  - 12.03 Koncert zespołu Stefana Rachonia
  - W przerwie o g. 13: *Moskiewski lokaj* — obrazek obyczajowy z powieści Stan. Sepułńskiego *Czerwone maki*
  - 14.30 Audycja dla wsi (Katowice, Łódź i Poznań nadają audycje lokalne)
  - 14.45 Programy lokalne
  - 16.15 Reportaż z życia
  - 16.45 Koncert połączonych orkiestr wojskowych — z Torunia
  - 17.30 *Sluchowisko W duorku na Nowolipkach* — z okazji odsłonięcia pomnika Wojciecha Bogusławskiego w Warszawie
  - 18.00 *Podwieczorek przy mikrofonie* — z Bristolu
  - 20.00 Muzyka z płyt
  - 20.25 *Poeta słotyh uził* (Kazimiera Zawistowska)
  - 20.40 Przegląd polityczny
  - 20.50 Dziennik wieczorny
  - 21.00 Na wesolej lwowskiej fall
  - 21.30 Pół godziny muzyki fortepianowej
  - 22.00 Wiadomości sportowe ze wszystkich rozgłożeń P. R.
  - 22.15 Programy lokalne
  - 22.20 Koncert zespołu Pawła Rynasa
  - 23.00—24.00 Program lokalny „Na Warszawie”
ŁÓDŹ, jak Raszyn, oraz:
  - 8.18 Muzyka z płyt
  - 8.55 Program na dzień
  - 11.45 Muzyka z płyt
  - 14.30 Poradnik sportowy dla robotników
  - 14.45 Felieton krajoznawczy pt. *Na polskich wyspach*
  - 15.00 Muzyka z płyt
  - 15.15 Koncert reklamowy
  - 15.30 Utwory fortepianowe w wykonaniu Aleksandra Siemkiewicza
  - 22.15 Wiadomości sportowe lokalne
- PONIEDZIAŁEK, 28 WRZEŚNIA.
Raszyn.
- 6.30 Pieśń poranna
  - 6.35 Gimnastyka
  - 6.50 Muzyka z płyt
  - 7.20 Dziennik poranny
  - 7.30 Programy lokalne
  - 8.00 Audycja dla szkół
  - 8.10 Transmisja z Generalnej Dyrekcji Loterii

Najsylniejszy Jasnovidz WOMOUTH

daje jasne odpowiedzi we wszelkich zwiklanych kwestiach życiowych. Da je możność zdobycia miłości, pogodzenia osob y. Przepowiada przyszłość i przyszłość, opracowuje horoskopy i analizy grafologiczne na podstawie daty urodzenia i groby pisma. Zestawia szczegółowe numery losow. Nie zwiekaja, pisz jeszcze dziś, podając dokładny swój adres, datę urodzenia, stan, imię i nazwisko. Na koszty porta i kancelaryjne załącza 2 k. — znaczkami poczt.

Kraków, Lubiec 22, m. 2.

- Państwowej: Ciągnięcie miliona
- 8.25 Przerwa (dla Łodzi do g. 11)
  - 11.30 Audycja dla szkół
  - 11.57 Sygnal czasu i hejnał z Krakowa
  - 12.03 Programy lokalne
  - 12.13 Dziennik południowy
  - 13.10 Chwilka gospodarstwa domowego
  - 13.15—14.30 Przerwa dla Krakowa, Lwowa i Torunia
  - 13.15—15.30 Przerwa dla Warszawy; dla Łodzi do godz. 15.27
  - 14.15—15.30 Przerwa dla Katowic, Poznania, Wilna
  - 15.30 Wiadomości gospodarcze
  - 15.45 Pogadanka dla dzieci starszych
  - 16.00 Koncert z Cielochinka (przez Toruń)
  - 16.45 Opieka nad matką - robotnicą — pogadanka
  - 17.00 Koncert rozrywkowy w wykonaniu zespołu Pawła Rynasa
  - 18.00 Audycja poświęcona prof. Aleksandrowi Brücknerowi z okazji 80-tych rocznicy urodzin
  - 18.25 Programy lokalne
  - 19.10 Pieśni włoskie w wykonaniu Witolda Luczyńskiego (tenor)
  - 19.30 Audycja muzyczna ze Lwowa
  - 20.30 *Birobidżan* — *sowiecka Palestyna* — felieton
  - 20.45 Dziennik wieczorny
  - 20.55 Reportaż
  - 21.05 Koncert orkiestry symfonicznej P. R.
  - 22.05 Wiadomości sportowe
  - 22.20 Muzyka muzyczna
  - 23.00—24.00 Program lokalny dla Warszawy
- ŁÓDŹ, jak Raszyn, oraz:
- 7.30 Parę informacji
  - 7.35 Zapowiedź programu
  - 7.40 Muzyka z płyt
  - 11.00 Koncert południowy z płyt
  - 12.03 Pogadanka pt. *Chóry robotnicze* — wygłosi Feliks Halpern
  - 15.27 Łódzkie wiadomości giełdowe
  - 18.25 Rozmowa z radiosluchaczami przeprowadził dyr. Bohdan Pawłowicz
  - 18.30 O wszystkim po troszku
  - 18.40 Muzyka z płyt
  - 18.55 Koncert reklamowy

Nawrócony wróg kotów

GONITWA PO PIWnicy.

Pani Szpilman się uparła, że chce kota. Żeby w domu był ruch, żeby było wesoło. Pan Szpilman jednak kategorycznie zaprotestował:

— U nas w domu nie ma myszy! To poco kot? Poco taki fałszywy świntuch? Pomimo to, gdy przyszedł na obiad, za stał wtulonego w kąt otomany, kota.

— Przyniosła go kuzynka Tercja — wyjaśniła zadowolona żona. — Popatrz! Czy on nie jest stodoła?

— Sobie go wsadź w kompot zamiast cukru! — śnął wściekle pan Szpilman. — Nie znośże kotów!

I ostentacyjnie usiadł tyłem do kota, żeby na niego nie patrzeć.

Zona weszła do kuchni. Pan Szpilman rozłożył gazetę, gdy nagle kot, mrużąc przyjaźnie, wskoczył mu na ramię.

— Paszół woni! — ryknął pan S. — Nie podlizuj się fałszywa cholero! Co za poufalość?

Ale kot nie zląkł, tylko pieszczotliwie ocierał się o szyję gospodarza.

— Bezcelnie! — mruknął już łagodnie pan Szpilman. — No! Złaż już! Mnie podrzęsz marynarkę!

Ponieważ kot jednak nie słuchał, pan Szpilman, żeby się odczepił rzucił na podłogę pudełko zapalek. Kot skoczył za pudełkiem i zaczął się nim bawić. Łapał, po pychał, przyczął się...

Pochmurną twarz pana Szpilmana rozjaśnił uśmiech.

— He, he! — zaśmiał się. — Łobuziak! Sie ładnie bawił!

I zabawa kota tak go wciągnęła, że gdy po kwadransie żona weszła do pokoju, zastała męża z kotem na podłodze.

— Beniek! roześmiała się. — Co ty wyprawiasz?

— Sie bawię z kotkiem.

— Przecież mówiłeś, że nie znośisz kotów.

— Mało co nie znośzę? Ten jest bardzo sympatyczny.

Od tego czasu miłość pana Szpilmana dla kotka rosła z godziny na godzinę. Zno sił mu zabawki, karmił go osobiście i pierwsze pytanie po powrocie do domu brzmiało zawsze:

— Jak się ma kotek? Zjadł coś? Stolec miał?

Pewnego razu pani Szpilman zastała męża, jak w stołowym pokoju wybiłal dziurę w podłodze.

— Beniek! — przeraziła się. Co ty robisz?

— Wybijam dziurę — wyjaśnił małżonek. Kot musi dostać kocie wychowanie. Myszy u nas nie ma. Ale chce mu pokazać jak wygląda mysia nora.

— Idiota! — załamała ręce pani Szpilman. — Niszczysz podłogę? W piwnicy są myszy. Zamknij tam kota na noc, to się nauczy łapać.

Pan Szpilman rzucił na żonę spojrze nie pełne oburzenia.

— W piwnicy? Naszego kotka? Na bu

dnym węgiel, na tą wilgoć? Żeby mnie się Kiziuś rozchorował? Gdzie ty masz serce, gdzie? Ale mam myśl! Zrobię coś innego!

I pan Szpilman gorączkowo się ubrał i wyszedł z mieszkania.

A gdy nazajutrz przysła kuzynka Tercja zastała panią Szpilman tonącą we łzach.

— Co się stało? — spytała.

— Zabierz tego kota! — krzekała pani Szpilman. — Ja już nie mam życia przez niego. Mój mąż od rana siedzi w piwnicy i łapie dla niego myszy. I je wszystkie puszcza do mieszkania, żeby kotek miał co łapać.

PONURE PRZEBUDZENIE

Pięćdziesięcio-procentowe samobójstwo.

Pikman lubi spać. Nigdy nie może zdążyć na czas do biura. Szef Pikmana jest człowiekiem surowym i stanowczym.

— Panie Pikman — mówi — jeżeli pan jeszcze raz zaśpi, może pan już nie przychodzić do biura. Zostanie pan natychmiast wydalony.

Od tego czasu Pikman się pilnuje.

Aż pewnego razu budzi się z szumem w głowie. Poprzedniego wieczora wypił trochę za dużo i jeszcze zupełnie nie wytrzeźwiał.

Patrzy na zegar i robi mu się gorąco. Dziesiąta godzina! Widocznie zapomniał nastawić wczoraj budzik!

Nie ma już po co iść do biura. Jak szef powiedział, to święte. Co robić?

Pikman czuje, jak mu włosy na głowie stają z przerażenia. Co teraz będzie? Gdzie dostanie inną posadę? Rodziny żadnej nie ma! Z czego będzie żył? Chyba pójdzie na ulicę żebrać!

Niel Nigdy! Tak nisko nie upadnie! Raczej śmierć!

Pikmanowi łzy napływają do oczu. Myśli przelatują, jak błyskawice.

A więc samobójstwo! Widzi już swego trupa. Dookoła koledzy, szef. Wszyscy płaczą.

— Biedny, biedny Pikman! — szepcze szef.

Pikmana zalewa złość.

— Ten drań udaje, że się martwi! Ja przez niego umarłem, a on gra komedię. Bydło!

Nagle Pikman przypomina sobie coś.. krewnych żadnych nie ma. Więc kto zapał ci za pogrzeb?.. Chyba sprzedadzą jego rzeczy i za to urządzią.

Nie! Szef będzie musiał zapłacić! On Pikman nic po sobie nie zostawił! Nic a nic. Wszystko zniszczył! To będzie najlepsza zemsta!

Ognarł go szal niszczyciela. Wyskakuje z łóżka, chwytając nóż, wyciąga z szafy je dno ubranie, drugie, palto białe, wszy-

ZAŁOBA.

Utworzy wielu pisarzy są tylko owocami ich lektry, podanymi w konfitrze.

Łatwiej jest być wiernym trzem kobietom niż jednej.

Przy łamaniu głowy bardzo rzadko pojawiają się okrucy myśli.

Są dwa rodzaje kobiet: takie, które zdradzają mężów i takie, które mówią, że to nieprawda.

Pewien skąpiec tak nie lubił wydawać że nie wydał nawet własnych córek za mąż.

Szczyt trudności: wydać księgę adresową w epoce wędrowności narodów.

Maksyma współczesna: nie należy żyć nad stan swoich wierzycieli.

Pewna dama była w żałobie po mężu, i dlatego na dancingach tańczyła tylko z murzynem.

— 0 —

Panowie, szyjcie!

Wypadek przystojnego studenta.

U inżynierstwa C. obchodzono hucznie rocznicę ślubu.

Duszą towarzystwa był przystojny student p. Zygmunt Kołowicz, który śpiewał za czterech, tańczył za ośmiu, a pił za sze snastu.

Wszyscy byli nim zachwyceni. Panny w koleżce zamawiały sobie u niego tancer. starsze panie żądały żeby śpiewał, a panowie zaśmiewali się z pikantnych dowcipów, które im w przerwach między tańcem a śpiewem opowiadał.

To też gospodarze byli zrozpaczeni, gdy w ognistym oberku „duszy towarzystwa” pękły spodnie i biedaczek musiał się skryć do osobnego pokoju. Pęknięcie było bardzo poważne, żadne spodnie gospodarza nie pasowały i nie było innej rady tylko trzeba było wezwać jakiegoś krawca.

— Zygmuś! — denerwował się gospodarz. — Goście się bez ciebie nudzą, cała zabawa na nie! Dzwonił przed po pogotowie krawieckie! Ja płacę!

P. Zygmunt, rozumiejąc doniosłość swej roli, skoczył w pękniętych spodniach do telefonu. Ale ponieważ był już mocno pijany i ze względu na późną porę do pogotowia krawieckiego nie mógł się dozwonić, więc prawdopodobnie z pośpiechu czy też zdenerwowania, zaalarmował pogotowie elektryczne i prywatne pogotowie lekarskie.

— Nagły wypadek! — komunikował. — Proszę przyjechać natychmiast.

Po paru minutach zjawił się już pierwszy lekarz.

— Czy tutaj, zdarzył się wypadek?

— Tak, tak! — wciągnął go gorączkowo do pokoju p. Zygmunt. — Pęknięcie! Igły pan ma ze sobą?

— POCO IGŁY? — zdziwił się doktor.

— JAKO POCO? A czym pan będzie szył? Prędej szyj pan, bo goście się nudzą!

I p. Zygmunt nachylił się, wystawiając część ciała, na której widniała rysa w spodniach.

— No! — niecierpliwit się. — Czego pan nie robi? Pan jest szewc czy krawiec? Oburzony doktor nie zdążył nawet wybuchnąć gdyż wkrótce staowało się jeszcze dwóch doktorów i jeden elektrotechnik.

— Panowie szyjcie! — ryczał p. Zygmunt. — Goście się nudzą!

Gospodarzowi z trudem udało się przez prosić elektrotechnika i trzech doktorów, którzy po otrzymaniu pieniędzy za wizytę nie mieli żadnych pretensji. Trzeci natomiast doktor pan F., wystąpił do sądu o obrzę.

Jednak przed samą sprawą doszło do zgody, naskutek czego sprawę umorzono.

— 00 —

NOWA KUCHARKA.

KOŚTOWNE DOŚWIADCZENIE WDOVCA

Dyrektor banku, pan Tłuściński, był w okropnym humorze. Kucharka znów dziś na obiad przypaliła zupę i przesoliła mięso.

Od czasu, jak owdowiał czuł się stale nieszczęśliwy. Restauracyjnego jedzenia nie znośił, a w domu znów żadna kucharka nie potrafiła mu dogodzić.

Siedział w swym gabinecie, nerwowo gryzł papierosa i przeglądał gazetę. Nagle wzrok jego zatrzymał się na niewielkim ogłoszeniu.

„Gospodyni doskonale gotująca, posiadająca świadectwo z ukończenia szkoły gotowania, szuka miejsca u samotnego pana”. To może być, coś w sam raz dla mnie — pomyślał sobie pan Tłuściński i nie zwlekając, posłał kartkę pod wskazany w ogłoszeniu adres.

Nazajutrz do mieszkania pana Tłuścińskiego zgłosiła się młoda, bardzo przystojna osobka.

— Czy pani jest panną? — spytał dyrektor.

— Nie — wdową...

— A ja jestem wdowcem.

— Więc pani skończyła szkołę gotowania? dopytywał się w dalszym ciągu pan Tłuściński.

— Tak. Doskonale znam sztukę gotowania.

— Bo ja jestem na punkcie kuchni bardzo wymagający.

— Postaram się panu dogodzić — uśmiechnęła się jeszcze rozkosznie młoda wdówka.

Umowa wkrótce została zawarta i nowa gospodyni jeszcze tego samego dnia wieczorem wprowadziła się do pana Tłuścińskiego.

Następnego dnia, pan Tłuściński dopiero co zasiadł do stołu nakrytego do śniadania, gdy nagle w kuchni rozległ się głośny okrzyk. Zaniepokojony zerwał się z krzesła i pobiegł do kuchni.

Oto, młoda gospośka, nalewając herbatę oparzyła sobie rękę.

— Bardzo pana przepraszam — tłumaczyła się zmieszana — taka ze mnie niezdarza...

To zmieszanie i oparzona kształna rączka wzruszyły pana Tłuścińskiego. Z ojcowską troskliwością zrobił swej uroczej kuchareczce opatrunk i ze zruszenia zapomniał zupełnie o śniadaniu.

Naturalnie o gotowaniu obiadu tego dnia nie mogło być mowy i pan Tłuściński zaprosił swą gospodynię na obiad do restauracji.

Kasia, tak jej było na imię, okazała się nie tylko świetną kucharką, ale i bardzo miłą towarzyszką.

Chora ręka przez trzy dni nie pozwalała Kasi zabrać się do roboty, lecz pan Tłuściński pomimo to był w świetnym humorze i zupełnie nie dostrzegał wad restauracyjnego jedzenia.

Na czwarty dzień jednak Kasia, przeciągnawszy się rozkosznie po przebudzeniu i obejrzwawszy już zupełnie zagojoną rękę oświadczyła:

— Wiesz co, Kochany grubasku, trzeba będzie przyjąć jakąś dobrą kucharkę, bo stołowanie się w restauracji jest niepraktyczne.

Pan Tłuściński chętnie się zgodził.

— 0 —

OBRACZKI NA RACZKI.

DWA TELEFONY.

Razem dajcie się w gabinecie Banku Młodych Emerytów. Tego dnia ukazała się w prasie notatka, że dyrektor banku, Hilary Kancik, stracił na spekulacjach i machlojkach wkłady klientów. Już trzech przerażonych klientów zażądało natychmiastowego zwrotu pieniędzy.

Kancik (do woźnego): Niech Stanisław dobrze uważa, co powiem: Jak przyjdzie do mnie interesant, to po trzech minutach od chwili rozpoczęcia rozmowy za kręci Stanisław korbkę przy dodatkowym aparacie telefonicznym w sąsiednim pokoju, w ten sposób, aby aparat w moim gabinecie zadzwonił. Zrozumiał Stanisław?

Stanisław: Zrozumiałem, panie dyrektorze. Chodzi o zbudowanie rozmowy telefonicznej.

(po pięciu minutach).

Stanisław: Pan Apoloniusz Firdygałło. Kancik (z życzliwym uśmiechem wyciąga prawicę do klienta): Cóż pana sprawdza, drogi panie Firdygałło?

Firdygałło (wyciąga z kieszeni gazetę): Właśnie dziś rano przeczytałem niepokojącą wiadomość...

Kancik: Ach, proszę pana, to ordynarne plotki. Bank stoi mocno, nie nie zapowiada krachu. To złośliwa konkurencja rozsiewa takie oszczerze pogłoski.

Firdygałło: Mimo to jednak chciałbym zwrócić moje akcje i prosić o zwrot pieniędzy... bo właśnie mam pewien zamiar... potrzebuję pieniędzy... (telefon dzwoni).

Kancik: Halo, proszę? Kto?... Capalski?... Łapalski?... A, komisarz Łapalski, naczelnik departamentu policyjnego? Jak się masz stary przyjacielu? (do Firdygałły). Pan pozwoli, że porozmawiam z przy-

jaciłem? (do słuchawki). Słucham cię, o co chodzi? Acha, chcesz nabyć dwadzieścia akcji Banku Młodych Emerytów? Trzeba było wcześniej o tym pomyśleć. Idź na giełdę. Byłeś na giełdzie i nie możesz dostać? Ofiarujesz 175 za sto? Wątpię czy dostaniesz, ale poczekajno chwilkę... (do Firdygałły). Pan zdaje się ma za miar spieniężyć akcje banku?

Firdygałło (rozpromieniony): Nie podobnego! Miałem pewną koncepcję, ale rozmyśliłem się.

Kancik (do słuchawki): Nic z tego, mój kochany, nie mam ani jednej akcji na zbyciu... Nawet po 300 za sto... Bardzo żałuję...

GABINET KOMISARZA ŁAPALSKIEGO.

Kancik (do sekretarki): Znowu jakaś „lipa” z bankiem. Dostałem rozkaz zbadać interesantów Banku Młodych Emerytów. Jak się nazywa dyrektor tego banku?

Sekretarka: Hilary Kancik.

Kancik: Zajrzyjmy temu panu do brzuska. (wychodzi).

GABINET BANKU MŁODYCH EMERYTÓW.

Stanisław: Pan Kajetan Wypłosz-Pi-trasiński. (wchodzi komisarz Łapalski po cywilnemu).

Kancik: Czem mogę służyć panu?

Komisarz (udając klienta Kancika): Ja właśnie, panie dyrektorze, mam kilka akcji banku i dziś przeczytałem w gazetach...

Kancik: Ach, proszę pana, to ordynarne plotki. Bank stoi mocno, jak na skale! (telefon dzwoni). Pan pozwoli? Halo, proszę, kto mówi? Kto? Capalski? Łapalski?

Komisarz Łapalski, naczelnik departamentu policyjnego? To ty, stary łobuzie? Jak się masz, co słychać?

Komisarz (zdumiony, a następnie roz-weselony): A to heca!

Kancik: Więc chcesz nabyć akcje banku? Niestety, nie mam ani jednej sztuki... Nawet 500 za sto... Zresztą zaczekaj chwilkę leżąc przy telefonie... (do komisarza). Panie Wypłosz, jest sposobność spieniężenia akcji, komisarz Łapalski chce kupić je za wszelką cenę...

Komisarz: Komisarz Łapalski? To mój dobry znajomy. Pozwoli pan, że osobiście z nim omówię te sprawy? (bierze słuchawkę z rąk przerażonego dyrektora). Halo, czy komisarz Łapalski? Dzień dobry panu, tu mówi Wypłosz.

Kancik (zdumiony): Przepraszam, czy to naprawdę pan komisarz?

Komisarz: A któż ma być? Cesarz japoński?

Kancik (ociera pot z czoła): Nic nie rozumiem...

Komisarz (do telefonu): Jak się masz, stary łobuzie? Nie wiedziałem, że jesteś przyjacielem dyrektora Kancika... Kancika... Nie znasz go?

Kancik: Komisarz zna mnie bardzo do brze. On tylko tak żartuje!

Komisarz: Kiedy dyrektor twierdzi, że ty go znasz. W takim razie pan Kancik skłamał...

Kancik: Bardzo głupie żarty trzymają się tego idioty, Łapalskiego. (nadrabia miną).

Komisarz: Dyrektor powiada, że jesteś idiotą... Co, chcesz żebym go ukarał? Dobrze, mam tu przy sobie odpowiedni mandacik karny. (wyjmuje z kieszeni kajdanki i zrzęcznie je zakłada na ręce dyrektora).

Kancik: Co to znaczy? Jak pan śmie?

Komisarz: Widzi pan, komisarz Łapalski i rzekomy Wypłosz, to jedna osoba.

SUKCES NUDZIARZA.

Piętnastominutowy odczyt przez radio.

Uczony przyrodnik, Klemens Lypek, całe swe życie poświęcił motyloom. Pisał o nich grube tomy, których nikt nie chciał czytać i wygłaszał odczyty, na które, prócz jego głuchej gospodyni, nikt nie przychodził.

— Klemensie — tłumaczył mu stary kolega szkolny — to tylko dawniej młodzież zbierała motyle. Teraz prócz kina i sportu nie ich nie obchodzi. Nikt twoich prac o motylach nie będzie czytał i nikt cię nigdy nie będzie słuchał.

— Tak sądzisz? — oburzył się Klemens Lypek. — A ja ci mówię, że cały kraj, że ty siacie ludzi będzie słuchał mego wykładu o motylach. Dyrektor radia, to mój przyja-

ciel. On mi pozwoli wygłosić odczyt.

— Co z tego? — uśmiechnął się kolega. — Ale nikt cię nie będzie słuchał. Zapewni-am cię, że wszyscy na czas twoego odczytu wyłączą aparaty, albo odłożą słuchawki.

— Założ się! — uparł się Klemens Lypek. — O dwieście złotych! Wygłoszę swoją ostatnią pracę: „Co jest łatwiej strawne dla motyla? Sok róży, czy sok fiołka”? I dostarczę ci dowodów, że słuchało mnie tysiące ludzi.

Zakład stanął. A nazajutrz Klemens Lypek zgłosił się do swego przyjaciela, dyrektora radia i prosił go gorąco, żeby mu pozwolił w sobotę o piętej po południu wygłosić odczyt o odżywianiu się motyli.

— Dlaczego akurat w sobotę o 5-ej? — zainteresował się dyrektor.

Klemens Lypek uśmiechnął się tajemniczo.

— Dowiedziałem się, że o tej porze ma być mecz piłki nożnej Polska — Urugwaj.

Po długich naleganiach dyrektor zgodził się w sobotę o 5-ej Klemens Lypek stanął przed mikrofonem.

— Skończyliśmy koncert muzyki lekkiej — ogłosił speaker. — Proszę słuchać uważnie i nie odchodzić od aparatów! La da chwila ogłosimy wynik meczu Polska — Urugwaj. W międzyczasie pan Klemens Lypek wygłosi odczyt „Jaki pokarm zdrowy jest dla motyli”!

I Klemens Lypek zaczął mówić. Mówił co motyl lepiej trawi, od czego więcej tyje, a co parę zdań uprzedzał radiosłuchaczy.

— Uwaga! Proszę nie odchodzić od aparatów. Właśnie nadeszła jakaś wiadomość. Możliwe że to z meczu.

I mówił dalej o trawieniu motyli. Po kwadransie zakończył odczyt słowami:

— A kto z radiosłuchaczy ma jakieś pytanie proszę do mnie napisać.

Klemens Lypek skończył. Do mikrofonu podszedł speaker.

— Przed chwilą — ogłosił — nadeszła wiadomość, że mecz Polska — Urugwaj z powodu deszczu nie odbył się. Został odłożony do jutra.

W ciągu najbliższych dni Klemens Lypek dostał kilka tysięcy listów od radiosłuchaczy. Listy pełne były wyzysk i przekleństw. Wymyślano mu od durków, łobuzów, niektórych nawet od bandytów. Ze ich nabrał, że zmarował im czas, że się przez niego denerwowali niepotrzebnie.

Ale zakład wygrał. Miał dowód, że słuchało go tysiące osób.

Od przyszłego tygodnia na terenie Łodzi ZOSTANIE ZAOSTRZONA KONTROLA RUCHU KOŁOWEGO. Konserwacja jezdni, a sprawa szerokich obręczy.

ŁÓDŹ, 27 września. P. premier Składkowski przed kilku dniami wydał okólnik w którym poleca baczniejsze niż dotąd nadzorowanie ruchu kołowego, tak w miastach, jak i na drogach.

Ponieważ jednocześnie p. Premier nakazał wydanie odpowiednich zarządzeń przez podległe mu władze administracyjne zwróciliśmy się do łódzkiego starosty grodzkiego p. dr. Wrony z prośbą o poinformowanie za naszym pośrednictwem Czytelników „Echa” jak ta sprawa przedstawia się w praktyce na terenie Łodzi.

P. dr. Wrona zakomunikował nam, że łódzkie starostwo grodzkie rozpoczęło już przygotowawcze prace w kierunku zaostrożenia obowiązujących dotychczas przepisów o ruchu kołowym i w przyszłym tygodniu zostaną one wydane, przy czym organa policyjne otrzymają polecenie bezwzględnie ich przestrzegania.

Analogicznie przedstawia się mniej więcej sprawa w starostwie powiatowym łódzkim.

Różnica jest tylko jedna. Mianowicie obowiązujące na tym terenie przepisy są wystarczające, by położyć kres wszelkim wykroczeniom. Stosowanie jednak tych przepisów, zostało ostatnio nieco złagodzone, zresztą zgodnie z wydanym swego czasu okólnikiem również premiera gen. Składkowskiego.

Oczywiście, że wobec ostatnich zarządzeń starostwo powiatowe wydało już swym podwładnym organom polecenie rygorystycznego przestrzegania obowiązujących w tym względzie przepisów.

Tego rodzaju zatępienie nie jest

czym ostatecznym i według opinii informującego nas urzędnika w najbliższym czasie sprawa uregulowania na terenie powiatu łódzkiego ruchu kołowego zostanie odpowiednio postawiona.

Przy okazji należy poruszyć jeszcze sprawę konserwacji jezdni na ulicach miasta naszego oraz nawierzchni na drogach w powiecie łódzkim.

Jeśli chodzi o miasto to poruszana już była przez nas sprawa wprowadzenia szerszych niż dotychczas obręczy żelaznych u kół, albo też zastosowania obręczy gumowych.

Ponieważ kwestia ta była już dyskutowana i przeciwko ewentualnemu tego rodzaju obowiązkowi podniosły się głosy za interesowanych, przeto należałoby znaleźć jakieś wyjście. Sferę to bowiem wysuwają obiektywnie natury finansowej, mianowicie obciążenia wydatkami tych, którzy zmuszeni są posilkować się wozami. W związku z tym rozmawialiśmy przypadkowo z jednym z działaczy łódzkich, który wysuwa projekt wprowadzenia

ulgi podatkowych przy opłaceniu podatku drogowego, dla tych, którzy zastosują u siebie ustalone obręcze szerokie czy też gumowe.

Wydało nam się, że tego rodzaju rekompensata, przyczyniłaby się do zastosowania mniej szkodliwych dla jezdni obręczy, a co za tym idzie konserwacja nawierzchni byłaby znacznie ułatwiona. Odpowiednie czynniki miejskie winny się nad tą sprawą zastanowić.

Jeśli natomiast chodzi o sprawę nawierzchni na szosach, i drogach w powie-

cie, to tutaj kwestia przedstawia się inaczej.

Ostatnio do starostwa powiatowego łódzkiego wpłynęło mnóstwo protokółów za używanie przez woźniców wbrew zarządzeniom ostrego kućcia koni.

Konserwacja bowiem najidealniejszej nawet jezdni jest niemożliwa, jeśli nie położymy się kresu jeźdźstwa po szosach i drogach kołami ostro kutymi. W tej sprawie starostwo powiatowe już wydało zarządzenie. Tym bardziej, że władze powiatowe są narażone na straty z tytułu posiadanych gwarancji od przedsiębiorstw, które wykonywały nawierzchnie, które w razie ich zepsucia przedsiębiorstwa te odmawiają wykonania warunków gwarancyjnych, twierdząc, iż nawierzchnie zostały

w niernormalny sposób uszkodzone.

Jak z powyższego widać, do spraw bezpieczeństwa na ulicach naszego miasta, na szosach i drogach prowadzących do Łodzi, do uregulowania ruchu kołowego oraz do kwestii stanu nawierzchni władze administracyjne ustosunkowują się poważnie. Należy przeto mieć nadzieję, że wszystkie te sprawy będą należycie uregulowane.

DOSTARCZAMY RADOŚĆ

Odbiorniki wysokiej klasy — w niskiej cenie. Wypisane nazwy stacyj. Daleki zasięg. Piękny ton głośnia. Oszczędne zużycie prądu.

ECHO typ 124-Z (na prąd zm.) zł. 170. —
typ 132-B (baterijny) zł. 160. —
typ 121-S (na prąd st.) zł. 195. — **Na raty**

Sprzedaż w większych sklepach radiowych. PANSTWOWE ZAKŁADY TELE- i RADIOTECHNICZNE w Warszawie.

ŁÓDŹ A ŻEBRACY. Dlaczego pan daje jałmużnę? PSYCHOLOGIA ULICZNYCH OFIARODAWCÓW.

ŁÓDŹ, 27. 9. — Jedną z największych plag społecznych w Polsce jest żebractwo. Rozpowszechniło się ono w zastraszający sposób, przybierając najrozmaitsze formy również i w naszym mieście. O każdej porze dnia i nocy wylania się przed śpieszącymi ulicą obywatelom lamentująca, albo niema postać z wyciągniętą ręką.

Przez cały dzień pukają do drzwi nieśmiało rozmaite typy, od zwykłych dzia-dziów „proszalnych”, zanoszących modły za

swoich dobroczyńców, aż do porządnie ubranych osobników, którzy zbierają na chorą rodzinę lub... na bilet do pociągu.

Po lokalach publicznych uprawiają pół żebracki proceder starsze kobiety i dzieci, usiłując sprzedać różne tania przedmioty i poprzestając ewentualnie na kilku groszach, bez transakcji handlowej.

Inne znnowy typy obchodzą regularnie wszystkie instytucje społeczne lub dobroczynne i w wruszający sposób opisują swoją nędzę.

Znalazłoby się jeszcze kilka innych gatunków żebraków: śpiewających po podwórzach, biegających w zimie boso przed teatrami i restauracjami, wysyłających dzieci na żebrzy itp.

Nie będziemy się tutaj wdawać w analizę przyczyn tej plagi, którą potęguje nie wątpliwy kryzys i bezrobocie. Chodzi na tomiast o to, że cała ta falanga ludzi żyje z jałmużny, że jest na utrzymaniu innych. Jak się to dzieje, że zbiedniałe społeczeństwo łoży na żebraków, że nie pomija tych rozpaczliwych postaci, sprytnie rozstawionych na wszystkich punktach, gdzie można zascokczyć swoją nędzą bliźniego.

Postanowiliśmy wprost zapytać ludzi na ulicy: „Dlaczego pan daje jałmużnę?”

W tym celu ustawiliśmy się przez kilka dni o kilka kroków od zwykłych żebraków na ulicach i zaczęliśmy rzucając

ych ofiary przecondniów. Byliśmy wytrwali. Udało nam się zebrać ponad 100 odpowiedzi.

Prawie połowa zagadniętych dawała odpowiedzi w formie: „Co pana to obchodzi?” albo „To nie pańska sprawa”.

Były jednak i inne odpowiedzi. Naogół jednak nasza ankietka nie znalazła odpowiedzi zrozumienia i doszukiwano się raczej wszystkich możliwych powodów tych zaczepek, niż zwykłej ciekawości.

Kilka młodszych kobiet myślało np., że w ten sposób staramy się

zawrzeć z nimi znajomość

i w sposób ostry odpowiadało, że żadnych znajomości w ten sposób nie zawierają.

Z tych, którzy odpowiadali pozytywnie, połowa zajęła stanowisko utylitarne: „To są najbardziej, więc daję, bo mam więcej, niż oni. Nikt nie zapewni im żadnej opieki, ani miasto, ani państwo, więc cóż mają robić? Muszą prosić o wsparcie li-fosciowych bliźnich. Nikt z powodu tych kilku groszy nie zbiednieje, a ci nędzarze mają z czego żyć. Byłoby gorzej, gdyby kradli lub rozbijali. Ja ich nie potępiam, każdy musi jeść.”

O wiele ciekawsze były odpowiedzi indywidualne osób, kierujących się osobistymi powodami udzielania jałmużny: „Ja wierzę w skuteczność modlitwy dziękczynnej — brzmiała odpowiedź starszej damy. — Doznałam już dużo dobrego wskutek paciery obdarowanych przeze mnie biedaków. Taka szczerza, płynąca z wdzięcznego serca „Zdrowaska” naprawdę trafia do nieba!”

— „Ja każe się im modlić za dusze zmarłe — mówiła matka, która utraciła syna. — Ukazał mi się raz we śnie i prosił o modlitwy. A kiedyś rozdała hojnie jałmużnę, przyszedł po raz drugi i dziękował gdyż modlitwy bardzo mu pomogły”.

I tak mniej więcej odpowiadały wszystkie kobiety, które zresztą stanowiły trzy czwarte dobroczyńców.

Mężczyźni idą w chwili udzielania jałmużny za nagłym odruchem serca. Często czują wyrzut sumienia, że tyle wydają pieniędzy, na różne przyjemności, gdy inni w tym samym czasie nie mają

czym napelniać żołądka. Niektórzy dają kilka groszy z próżności, lub z fałszywego wstydu, zwłaszcza jeżeli są w towarzystwie kobiet.

Zebracy znają dobrze tę psychologię i napastują głośniejszą mężczyzn idących z kobietami, niż samotnych. Zdarzyły się nam również i nieprzyjemne repliki na pytania, które zadawaliśmy. Tak czy inaczej, za plagę żebractwa w Łodzi w dużym stopniu ponoszą winę wszyscy ci, którzy udzielają jałmużny, zamiast wspierać datkami Towarzystwa Dobroczynności i przytulki.

KURS STENOGRAFI.

Polska YMCA w Łodzi przyjmuje jeszcze zapisy na organizowany kurs stenografii polskiej.

Celem kursu jest przygotowanie słuchaczy do pracy biurowej.

Początek wykładów dnia 1 października r.b.

Sekretariat Moniuszki 4a, tel. 250-10. Wnioskować należy bez przerwy w godzinach od 8 do 12 r. b.

Jak się uczy moje dziecko? Piśmienne oceny zamiast wywiadówek ułatwiłyby kontakt nauczycieli z rodzicami.

ŁÓDŹ, 27. 9. — Zwracam się z uprzejmą prośbą, jako jedna z wielu matek, o poruszenie sprawy wprowadzenia, względnie przywrócenia stopni, czy ocen piśmiennych w częstych, t. j. tygodniowych lub dwutygodniowych okresach, celem umożliwienia rodzicom sprawowania kontroli nad postępami w nauce swych dzieci.

Rzadkie wywiadówki, bo urządzane za ledwie 3 razy a nawet w niektórych szkołach 2 razy do roku, są najzupełniej niewystarczające pod tym względem, tym bardziej, że odbywają się w atmosferze

niuchów patentowanych i również rozleniwiająco wpływa na dzieci względnie pilnie i pracowite.

Jedna z wielu matek.

Stan szkolnictwa specjalnego w Polsce przedstawia się opłakanie.

ŁÓDŹ, 27. 9. — Odsetek dzieci anormalnych w szkołach powszechnych jest prosto zastraszający. Dzieci anormalne, t. zw. moralnie zaniedbane lub umysłowo upośledzone, które z tych czy innych względów wymagają specjalnego traktowania, wobec braku szkół specjalnych uczęszczają narówni z dziećmi normalnymi do zwykłych szkół powszechnych.

Fakt ten w dzisiejszych warunkach pracy szkoły powszechnej napelniać może nauczyciela

tylko bezsilną rozpaczą.

Co ma bowiem począć nauczyciel, którego klasa liczy minimum 50 dzieci, jeżeli wśród tych dzieci znajduje się choćby tylko czworo anormalnych, uniemożliwiających mu na każdym kroku nauczanie i pracę wychowawczą. Jak wygląda w praktyce wychowywanie, którego najważniejszym postulatem jest przecież indywidualne traktowanie wychowanka i konieczność znalezienia czasu oraz cierpliwości dla każdego dziecka osobno? Nietylko wychowanie ale nauczanie może się stać zupełną fikcją, jeżeli cały wysiłek nauczyciela musi być skierowany na utrzymanie w ryzach choćby minimalnej dyscypliny takiej niejednolitej gromady dzieci.

Niewspółmierność wysiłku i tracącej energii z osiągniętymi rezultatami jest oczywista. Kto najwięcej cierpi spowodu takiego stanu rzeczy, trudno osądzić, zdaje się, że zarówno klasa jak nauczyciel, przede wszystkim dziecko, wymagające specjalnego traktowania.

Stan szkolnictwa specjalnego przedstawia się obecnie w Polsce opłakanie. Cyfra 89 szkół specjalnych w porównaniu z liczbą 27.955 szkół powszechnych stanowi tylko kroplę w morzu potrzeb. Z ogólnej cyfry 89 szkół specjalnych przypada na szkoły dla ociemniałych 6, dla głuchoniemych 16, dla umysłowo upośledzonych 54 i dla normalnie zaniedbanych 13.

Szczególnie upośledzone pod względem szkolnictwa specjalnego są województwa wschodnie. Pomimo potrzeb wsi w tym kierunku, szkoły specjalne na wsi prawie że nie istnieją. Tak np. na 54 szkoły dla upośledzonych umysłowo w miastach jest 50 szkół, na wsi tylko 4!

Taki stan rzeczy dłużej trwać nie może. Pomijając już względy wychowawcze, obecnie dzieci anormalnych w szkole powszechnej nietylko uniemożliwia utrzymanie jakiegokolwiek dyscypliny, ale

anarchizuje całą klasę. Dzieci anormalne bardzo często produkt stosunków społecznych nie ponoszą winy za swoje upośledzenie i cierpią nie za swoje grzechy, nie mogą jednak i nie powinny stać na drodze rozwoju innych dzieci — normalnych. Winny się wychowawcą w odrębnej atmosferze, w innych warunkach — wymagają innego traktowania.

Temu zadaniu może podołać tylko szkoła specjalna.

Gdy ptak wyfrunie z gniazda... TRUDNE ZADANIE RODZICÓW.

ŁÓDŹ, 27. 9. Z chwilą otrzymania świadectwa dojrzałości, stosunek rodziców do dzieci ulega poważnej zmianie. W czasie kiedy dzieci chodzą do szkoły, oko matki czy ojca nie zauważa tych ciągłych zmian, które następują w dziecku. Dopiero, gdy w ostatnim dniu roku szkolnego wraca do domu, by już nigdy do szkoły nie wrócić, zdają sobie rodzice sprawę z tego, że ich dziecko przygotowuje się do odlotu w świat. Przy współudziale rodziców następuje decyzja na całe życie — syn czy córka obiera sobie zawód, w którym pragnie

się dalej kształcić. Jednakże nie cała młodzież znajduje się w tym szczęśliwym położeniu materialnym. Po ukończeniu szkoły następuje

ciężki okres szukania pracy, która niekiedy zupełnie mija się z zamiowaniami. I tej właśnie młodzieży trzeba dodać otuchy, wiary w lepsze jutro i dużo dużo serca. Trzeba umieć zasklepić tę ranę pierwszego i — jakże bolesnego — zawodu.

Przed trudnym zadaniem stoją właśnie w takich chwilach rodzice, którym po części się zdaje, że ich dzieci są już całkiem dorosłe i zupełnie nie potrzebują ich opieki. Nie mówimy w tym wypadku o często mylnym pojmowaniu opieki przez narzucanie własnego światopoglądu czy decyzji. W tym wypadku chodzi o opiekę, aby tej apalanej i pełnej ideałów i szlachetnych zamierzeń młodej jednostce życie brutalnie nie wydarło wszelkich złudzeń. Chodzi też głównie o to, aby młodzież mogła z pełnym zaufaniem w chwilach trosk, niepewności i rozterek zwrócić się do rodziców o pomoc i otuchę do dalszej walki w życiu.

Życie studenckie, swoboda i samodzielne rządzenie przydzielonym przez rodziców funduszem pociągają całą młodzież, która na początek nie potrafi być praktyczną i dużo popelnia omyłek. To też wyszukaniem odpowiedniego locum, ustaleniem budżetu bezwzględnie powinna się zająć matka. Więcej pieniędzy należy przeznaczyć na pokój i utrzymanie, a tym samym na warunki dalszej pracy i nauki. Na rozrywki zawsze jeszcze znajdzie się czas.

100 LAT ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH ANTONI KAZMIERSKI — CHOJNICE. Fabryka koniaków, win, wódek i likierów Antoniego Kazmierskiego w Chojnicach na Pomorzu obchodzi w październiku h. r. 100-letni jubileusz swego istnienia.

Placówka założona w październiku 1836 r. czasu nie wychodził swym zasięgiem poza granice powiatu chojnickiego. Z biegiem lat kilkakrotnie zmienia swych właścicieli, wyłącznie tylko żydów, z których każdy rozszerzał nieco rynek zbytu.

W październiku 1919 r. placówkę wykupuje g. lueeny jej właściciel p. Antoni Kazmierski. Od tej chwili daje się gwałtowny wzrost produkcji i ekspansji terytorialnej przedsiębiorstwa.

Wysokoproducyjne wyroby firmy A. Kazmierskiego, liczne subtelnie odmiany poszczególnych rodzajów koniaków, wódek i likierów zjednały sobie szerokie rzesze zwolenników w całej Polsce, a przede wszystkim w Warszawie, Łodzi i Katowicach.

Dowodem wartości wyrobów firmy jest szereg złotych medali, uzyskanych na wystawach w Paryżu, Berlinie, Brukseli, Poznaniu i ostatnio w Gdyni.

Należy stwierdzić, że firma Antoni Kazmierski w Chojnicach stanowi poważny dorobek w wysiłkach około unarodowienia handlu polskiego wogóle, a pomorskiego w szczególności.

Ja jeż... W pi... Pilsudski... cki do s... ciste blas... tyku, któ... szy wietr... wrzała w... roztancie... mądrego... kot przes... wycn, na... chy śmieć... grywanyc... atorem. ... wleczorek... dal się sł... teil: ... — Ha... niąc z p... idący z w... Kto ży... patrywac... się z cza... die, teraz... dać wyra... opaską i... pływają... i salutow... Na p... Wszyscy... chustecz... mentarze... — Po... najprzyje... oświadc... — Ta... chwytuje... tak dobr... ku na „K... — Al... trzeci — to co na... — Le... swojska... starego s...

Jak to dobrze i miło jeździło się na „Kościszce”...

W piękne sierpniowe popołudnie m/s „Pilsudski” powracał do Gdyni z wycieczki do stolic bałtyckich. Słońce siało złociste blaski na błękitną powierzchnię Bałtyku, której nie zmarszczył nawet najlżejszy wietrzyk. Na pokładzie statku zabawa wraza w najlepsze. Na tylnym pokładzie roztańczone pary przewijały się w takt modnego foxtrotta, z góry dolatywał klekot przesuwanych krząków gier pokładowych, na przedzie zaś statku głośnie wybuchy śmiechu towarzyszyły perypetiom rozrywanych „wyscigów konna” z totalizatorem. Właśnie stewardzi roznieśli pod wieczorek, gdy w głośnikach okrętowych stał się słyszeć szmer i tubalny głos obwieścił:

— Halo! Halo! Za chwilę będziemy mijać z prawej burty statek „Kościszka”, idący z wycieczką do Wisby!

Kto żył, rzucił się do prawej burty wpatrywać statku „Kościszka”. Wylonili się z czarnej chmurki dymu na horyzoncie, teraz rośnie w oczach, tak że już widać wyraźnie żółte kominy z czerwoną opaską i godłem GAL'u. Oba statki przepływają blisko, witając się rykiem syren i salutowaniem banderą.

Na pokładach radość i entuzjazm. Wszyscy krzyczą, wiwatują, powiewają chusteczkami. A potem zaczynają się komentarze:

— Począł „Kościszka” — to nasz najprzyjemniejszy statek wycieczkowy — oświadcza głośno jakiś starszy pan.

— Tak, tak, masz rację — gorąco podchwytuje jego towarzysza, nigdzie się tak dobrze nie czułam jak w zeszłym roku na „Kościszce”.

— Ale patrzcie państwo — mówi ktoś trzeci — jak im tam musi być ciasno, nie to co nasz „Pilsudski”!

— Lecz zato co za nastrój, co za miła, swojska atmosfera — replikują entuzjaści starego statku.

Dyskusje tego rodzaju często miały miejsce podczas tegorocznych wycieczek morskich, wykazując cały sentyment, jaki polscy turyści zachowali dla „Kościszki”, „Polonii” i „Pułaskiego”, trzech starych ale dobrych statków, które dzielnie spełniły rolę pionierów polskiej bandery na da leńskich szlakach morskich. Dziś, patrząc z wysokości rozległych pokładów „Pilsudskiego” lub „Batorego”, można żałować pasażerów „Kościszki”, jak myślny bajce Krasińskiego żałowała żółwia, zamkniętego w ciasnej skorupie, nie można jednak zapominać, że w pierwszym okresie tworenia polskiej marynarki handlowej statek ten wzbudzał powszechny entuzjazm, bo był „ciasny ale własny”. Temu przede wszystkim młodzieńcemu entuzjazmowi przypisać trzeba sentyment, jaki odczuwamy do naszych starych statków.

Dużą niewątpliwie rolę gra tu również przyzwyczajenie. Po stosunkowo skromnych urządzeniach starych statków nie wszyscy mogą się oswoić z rozmiarami i wspaniałością pomieszczeń pasażerskich na nowych motorowcach, po swojskim zaś nastroju „Kościszki” lub „Polonii” dziwna może się niejednemu wydać atmosfera nowoczesnych transatlantyków, przystosowana do wymagań międzynarodowych „globetrotterów”, stanowiących obecnie większość pasażerów na regularnych rejsach naszych nowych statków.

Jest to jednak z pewnością rzecz przyzwyczajenia. Wszak na starych statkach jeździmy już sześć lat, na nowych dopiero od roku...

Dlatego nie ulega wątpliwości, że gdy w przyszłości zdobędziemy się znowu na budowę nowych statków, większych i wspanialszych od „Pilsudskiego” i „Batorego” — niejednen z pasażerów rzeknie z rozczuleniem:

— Jak to jednak dobrze i miło jeździło się na „Pilsudskim”...

Otyli nie nadążają za tempem

gdyż serca otyłych obłożone warstwą tłuszczu pracują z wysiłkiem, wyczerpują się i wcześniej odmawiają posłuszeństwa. Otyłość powodowana jest złą przemianą materii lub też zaburzeniami czynności gruczołów dokrewnych. Ziśla magistra Wolskiego na przemianę materii na znak ochr.

„Degrosa” zawierają jod organiczny, znajdujący się w morskiej roślinie Yaha-ga, który pobudza organizm do spalania nadmiernego tłuszczu. Stosuje się je przeciwko otyłości bez specjalnej diety.

Wytwórnia: Magister Wolski, Warszawa, Ziółta 14.

Niech każdy za sobą sprząta!

RADY DLA KRZYŻOSOWYCH GOSPODYN.

Instytut Gospodarstwa Domowego przy stał do uje: roztajnienia wymiarów pościeli oraz bliższy pościelowej. Jest to bardzo ważne, dotąd bowiem wielką trudnością stanowiło dobieranie w sklepach pościeli do bliższy i naodwrot. Obecnie przy 2-3 standardowych wymiarach (dzieci, młodzież, dorosli) zażądamy poprostu tego a tego tuncu i sprawa będzie załatwiona.

W Związku Pań Domu, odbył się szereg odczytów na aktualne tematy. Rozpatrywano sprawę: jak wybrnąć z okrojonych budżetów w domowych?

A więc przede wszystkim nie stać nas na duże mieszkania. Pociąga to za sobą konieczność tuzymania większej służby, więk sze zużycie opału, światła, pasty do posadzek itd. Ponieważ jednak małych mieszkań jest u nas za mało, należy przystąpić do przebudowy większych na małe, podobnie jak to już zrobiono na terenie Berlina Paryża, Londynu.

Wskazane jest dokładne kombinowanie jadłospisów tak pod względem wartości odżywczych, jak ilości. Jedzenie nie powinno zostawać, bo się psuje, odgrzewane jest niezdrowe.

Gotujemy je również tak, by nie zabijać w nim witamin, bo je zużywamy. Jest to marnotrawstwo.

Wysypujemy z reguły za dużo cukru do herbaty! Zawsze na dzień sporo zostaje nierozpuszczonego. Żywność droższą można zastąpić tańszą. Używajmy soi, oliwy

sojowej. Obierzyny z jabłek dają ocet, można z nich również przyrządzać galaretkę. Wprowadzić do odżywiania płatki owsiane, które zastępują jaja. Jeżeli nie ma na owoce dla dzieci, dawajmy im, tartą marchew.

Kapusta surowa ma zdrowe właściwości, trzeba ją podawać częściej. Zredukować racje mięsa, które jest drogim. Bardzo przydatne są plany na cały tydzień, jadłospisy na dłuższy okres czasu. Badajmy też od czasu do czasu ceny, bo niewielu można zupełnie zaufać.

Nie kupujmy na raty! Popycha to do lek komyślnych zakupów. Za drogie są szkoły prywatne. Powinny być niższe opłaty, bo nie odpowiadają rzeczywistości. Za drogie są kina i teatry.

Sprawa pomocniczych domowych zaczyna coraz bardziej na to wyglądać, że na nie niebawem nie będzie nikogo stać. Służąca kosztuje przeszło 90 zł, jeżeli pobiera pensji 30 zł. Kto zaś musi oddać pomoc platną, powinien wszystkich w domu zorganizować do wspólnej pracy, względnie do szanowania pracy tej osoby, która najwięcej jest obciążona. Dziecko np. niech ma obowiązek uważać, by nie paliło się nie potrzebnie światło. Wycieranie obuwia! Niech każdy za sobą sprząta!

Nie niszczy ubrań przez niedbałe pranie. Kupując drobiazgi, jak np. kołnierzyki zwracajmy uwagę, czy dadzą się wogóle uprać. Obchodźmy się dobrze z obuwem. Gdy jest mokre, nie należy go suszyć gwałtownie, bo się rozpada. Pantofle domowe dla dzieci może bardzo łatwo każda pani domu zrobić.

Kupować ubrania należy z rozmysłem. Jeżeli się kupuje lekkomyślnie, to sukienki wiszą potem bezczynnie, a poszukuje się wciąż nowych. Kiedy się ma mało pieniędzy, nie nosi się również strojów jaskrawych, które wymagają odmynia.

Tak mniej więcej wyglądają rady dla krzyżosowych gospodyni.

wódki ramkowe dobre i zdrowe

Czy chcesz usłyszeć kilka ciekawych i pożytecznych słów o Twoim charakterze, zdolnościach i przeznaczeniu — z ust wielkiego starca, uzzonego medra, redaktora Szyllera - Szkolnika, psychografologa, wielkiego znawcy duszy ludzkiej? Podaj telefonem datę urodzenia. Szyller - Szkolnik zakomunikuje w celach naukowych zupełnie bezpłatnie Twoje dobre dni, lielizy, daty. Wskazie szczęśliwy numer losu Loterii Państw. Telefonuj: 8-96-09. Na odpowiedzi piśmiennej podaj datę urodzenia, załącz ogłoszenie (50 gr znaczniki pocztowymi). Redakcja Sztet, Warszawa, Żulińskiego 9, m. 2. Oddr. E.

ZŁ. 160. — gwarantowane **MASZYNY DO SZYCIA** najprzedniejszych marek światowych, z przyb. do haftowania, merselowania, cerow. itd. Gwarantujemy — zaktualiz. Dostawa na koszt firmy. — Innowowane cenami wyższymi bezpłatnie. **Centrala Maszyn, Kraków, ul. Dietla Nr. 109-2.**

POTRZEBNI starsi ludzie oraz chłopcy do sprzedaży gazet. Zgłaszać się od godz. 9-11 ul. Bazarowa 8. Wiadomość u dozorca.

10 ZŁOTYCH miesięcznie urzędnikom na wyplate konfekcja - obuwie, bielizna manufaktura, firanki. Charl. Piotrkowska 37 w podwórzu

OTOMANE garderobę, tapczan, leżankę, krzesła, stół, biurko, stoliki radiowe tanio i na dogodnych warunkach. Kilińskiego 160, Przędzkieci.

SZKOŁA TANCOW TOWARZYSKICH **K. Trinkhausa** Andrzeja 17 tel. 207-91 Kancelaria czynna cały dzień. Lekcje odbywają się w grupach i oddzielnie

CHROMOWANIE, niklowanie, srebrzenie, złocenie, powlekanie miedzią, wykonuje pierwszorzędna firma Famak, właśc. E. i E. Kummer, Łódź, Wigury 7 (Pusta) Tel. 150-72.

BAR dobrze prosperujący z powodu wyjazdu do sprzedania. Wiad. w „Echu”.

MAGIEL w pierwszorzędnym stanie sprzedam, Nawrot 57.

SPRZEDAM domek, 2 mieszkania tanio, byle zarad. Marysin III, Łokietka 20 przy nowej drodze. Wiad. w sklepie spożywczym.

PRYWATNE żeńskie Kursy Kroju szycia Modelowania i Robót Ręcznych Marii Putowej w Łodzi, Piotrkowska 103, parter. Przyjmuje zapisy codziennie na trzymiesięczne kursy pod nowym kierownictwem. Kompletly ranne i wieczorowe. Opłaty niskie.

NA RATY ubrania, palta, kozuski krótkie i długie, lisy polecia „Konfekcja Ludowa”, Plac Wolności 7 w bramie, na prawo.

PLACE przy ulicach Pabianickiej i poprzecznych od 600 metrów do sprzedania. Przystanek tramwajowy na miejscu. Otton Krause, Łódź, Pabianicka 47.

POWSZECHNE BIURO OGŁOSZEN WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 132 TEL. 673-55 i 267-39 OGŁOSZENIA DO WSZYSTKICH PISM. KAMPAJNE REKLAMOWE. PROJEKTY, RYSUNKI, KOSZTORYSY

KOWALSKINA BOLAŁCH GŁOWY

Dalsza niższa cen! Zamów tylko u nas listownie **BROWNING** MAGAZYNOWY 6-ciu mm. wystrzelający sam gily po każdym wystrzale, strzelający do celu metałowymi kulkami lub strutem. Zapewnia bezpieczeństwo osobiste. Cena wraz z eleganckim futeralem skórzanym 4.000. Karta na broń niepotrzebna. Automat 8-mio strzałowy 17.00. 100 sztuk naboi metalowych alarmowych 3.65. Wysyłamy za załozeniem pocztowym. Adres: Przedstawicielstwo Fabryki Broni i amunicji. **„MAGAZYN SZWAJCARSKI”,** Warszawa, Graniczna 7, oddział 49.

Dr med. **Wacław KOKORZECKI** powrócił Choroby wewnętrzne i nerwowe **MAGISTRACKA 8**, telef. 211-20. Przyjmuje od 2-5 pp. w niedziele święta od 10-2 pp.

Dr med. **GUSTAW KOHN** Specjalista akuszer-ginekolog diatermja **ul. Pilsudskiego 51**, tel. 170-03. przyjmuje od 8-10 i od 4-8 w.

Dr **KLINGER** powrócił spec. chor. seksualnych wenerycznych i skórnych (włosów) **Andrzeja 2** tel. 132-28. przyjmuje od 9-11 i od 6-8 wiecz.

Dr med. **S. GAWIŃSKI** powrócił Położnictwo i choroby kobiece **Bałuck Rynek 3** telef. 148 80. przyjmuje od 4-7 wiecz.

Dr **G. RYDZEWSKI** Chor. skórne, weneryczne, płciowe. Przyjmuje codziennie od 6-8 wiecz. w niedziele od 10-12 z rana. **Zamenhofa Nr. 6**

Dr **HENRYKOWSKI** Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i seksualnych przeprowadził się na **ul. TRAUGUTTA 9**, front i piętro, tel. 262-98. od 11 rano od 6-9 wiecz. w niedziele święta od 9-12.30, po poł.

Dr med. **NIEWIAŹSKI** Spec. chor. wenerycznych, skórnych i seksualnych **ANDRZEJA 5**, telefon 159-40. przyjmuje od 8-11 rano od 5-9 wiecz. w niedz. i święta od 9-12 pp.

Dr med. **S. KRYŃSKA** Choroby skórne i weneryczne (kobiety i dzieci) **Sienkiewicza 34**, Tel. 146-10. przyjmie od 11-1 i od 3-4 popoł.

Dr med. **Łucja Makower** choroby skórne i weneryczne (kobiety i dzieci). przeprowadziła się na **ul. Kilińskiego 61**, tel. 152-55. przyjmuje od 9-11 rano i od 6-8 wiecz.

MENTOPINOL - GLOB środek przeciw gruźlicy, astmie i cierpieniom dróg oddechowych. **„UNIVERSAL”** leczy reumatyzm i wszelkie nerwo-bóle. **„HEBROLIN”** środek przeciw liszajom, egzemom i łuszczycy. **BOBO - GLOB** przysypka dla dzieci. Polecia Laboratorium przy Aptecz. **Dr Far. St. TRAWKOWSKIEJ** w Łodzi, ul. Brzezińska 56.

Dr med. **NITECKI** choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe: **NAWROT 32**, front, i piętro — Tel 213-18. przyjmuje od 8-9.30 r. i od 5.30-9 w w niedziele i święta od 9 do 12 w pol.

Dr med. **H. KLACZKOWA** położnictwo i choroby kobiece **Potrzkowska 99**, tel. 213-66. przyjm. codz. od 10-12 i od 5-8 po poł.

Dr med. **WENEROLOG NA** przychodnia przychodnia WENEROLOG NA leczenie chor. wenerycznych i skórnych. **Piotrkowska 161** Czynna od 8 rano do 9 wiecz. w niedz. i święta od 9-11 ppol. Panie przyjmują kobiety-lekarki. **PORADA 3 ZŁ.**

Dr med. **M. TAUBENHAUS** AKUSZER - GINEKOLOG. przyjmuje od 8-9 r. i 4-8 w. **Zgierska 11** Tel. 246-09

Dr med. **H. HAMMER** Akuszer-Ginekolog **WZNOWIŁ PRZYJĘCIA**. 11 Listopada 32 (róg Gdańskiej) Tel. 128-39. przyjmuje od 3-7 wiecz. W nocy wejście przez ul. Gdańską 12.

Dr med. **PAULINA LEWI** Gdańska 117, telefon 221-61. chor. kobiece i położnictwo. przyjmuje od 12-1 i 4-6 wiecz.

Dr **Ignacy Piechowicz** Akuszerja i chor. kobiece **Śródmiejska 18** tel. 107-79. przyjmuje od 8-10 rano i od 4-7 wiecz.

Dr med. **Edward REICHER** Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych **Południowa 28**, tel. 201-93. przyjmuje od 8-11 rano i od 5-8 wiecz. w niedziele i święta od 9-12 w pol.

Dr med. **Dr ŁAGUNOWSKI** specjalista chorób wenerycznych, seksualnych i skórnych. (Gabinet Roentgenowy i światłolecznicy) **Piotrkowska 70**, tel. 181-83. Od 8-10, 1-2.80 i od 6-9 w. w św. 10-1

Przychodnia Wenerologiczna leczenie chor. wenerycznych i skórnych **ZAWADZKA 1**, telef. 122-73. czynna od 8 r. do 9 wiecz. Porada 3 zł. Dla pań oddzielna poczekalnia.

Dr med. **M. KLACZKO** powrócił Chor. oszu, nosa, gardła i krtań **Piotrkowska 99**, telef. 213-66. Przyjmuje 12-2 i od 5-8 po pol.

Dr **FELDMAN** akuszer-ginekolog **Kilińskiego 113** (róg Nawrot) tel. 155-77

Dr med. **Dr med. TREPMAN** specjalista chorób wenerycznych, skórnych, moczopłciowych. **ZAWADZKA 6**, telefon 234-12. Przyjmuje od 8-11 r. — 4 i od 6-8 w. w niedziele i święta od 8-1 w południe

Lecznica „OMEGA” Główna 9, telefon 142-42. Przyjmuje lekarze we wszystkich specjalnościach **Gabinet Dentystyczny** analizy lekarskie, zastrzyki, Rentgen, lampa kwarcowa, ojtarmja i t. d. **PORADA 3 zł.**

ZAMBUR wyciąg roślinny usunwa przyczyny i skutki złego trawienia oraz reguluje żołądek. **ANTHEMOR** wyciąg ziołowy środek przeciw Hemeroidom. **PROSZEK - GLOB** od bólu głowy. **KREM - BOB** dla dzieci. Polecia Laboratorium przy Aptecz. **Dr Far. St. TRAWKOWSKIEJ** w Łodzi, ul. Brzezińska 56.

Dr med. **M. RUNDSZTAJN** akuszerja choroby kobiece. **POMORSKA 7**, tel. 127-84. przyjmuje od godz. 8-10 rano i 4-7 w.

Dr med. **WOŁKOWYSKI** powrócił Spec. chor. wenerycznych, seksualnych i moczopłciowych. **Cegielniana 11**, tel. 238-02. przyjmuje od godz. 8-12, od 4-9 w niedziele i święta od godz. 9-1.

Dr med. **H. KRAUSKOPF** Akuszerja i choroby kobiece powrócił **Zgierska 15** Tel. 113-47. Przyjmuje od 8.30 - 10 rano i 4 - 8 w. wieczór

Dr med. **M. MARCOWICZ** Akuszerja i choroby kobiece **Sienkiewicza 52**, tel. 202-42. przyjmuje od g. 4 - 14 w.

Trudna odpowiedź na dręczące pytanie: CZY MOGĘ ZOSTAĆ LOTNIKIEM? WALKA KOBIECY Z SIWIZNĄ.

SKOMPLIKOWANE BADANIE KANDYDATÓW.

W początkowej fazie rozwoju lotnictwa zwracano uwagę głównie na sprzęt. Stworzono instytuty badawcze, które zajmowały się leczeniem i usuwaniem wad oraz błędów pilotów i silników. Kandydaci na pilotów nie przechodzili badań albo przechodzili je zupełnie pobieżnie, — nie stawiano im żadnych specjalnych przeszkód. Latali więc krótko i dalekowiedze, mniej lub więcej głusi daltoniści, nerwowcy, sercowcy itd.

Rozwój techniki lotniczej rósł z wrażliwością i wysokością lotu, przy niosł z sobą też i trudności pilotażu. Zaczęły się serie katastrof lotniczych. Szukano przyczyn, nie znalaziono ich w sprzęcie, natomiast znaleziono w organizmach lotników.

Jak wykazały doświadczenia, pilot, poza doskonałym wykształceniem fachowym, musi odpowiadać najwyższymi wymaganiami fizycznym i psychicznym. Dlatego też medycyna lotnicza ma za zadanie nie tylko badanie stanu zdrowia kandydatów do lotnictwa, ale musi otoczyć opieką i stałą kontrolą personel latający w ciągu jego służby lotniczej. Tylko w ten sposób można będzie utrzymać personel ten w należytej formie fizycznej.

Lekarz lotniczy jest przyjacielem lotnika, doradcą i opiekunem jego zdrowia.

Medycyna lotnicza dba nie tylko o zdrowie swoich klientów, ale i o warunki ich pracy na ziemi oraz w powietrzu.

Lepiej nie dopuścić do lotnictwa najwyższy nawet procent elementu niepewnego, lepiej zawiesić w lataniu najlepszych pilotów, gdy ich stan zdrowotny budzi zastrzeżenia, niż zaścielać lotniska trupami i rozbitymi maszynami.

Młodzieniec powołany do badań rozbiera się, bierze zimny i ciepły tusz, który go orzeźwia, otrzymuje szlafrok oraz pantofle i w stroju swego praojca Adama przedchodzi przez wszystkie działy badań. Biogram krwi i moczu do analizy, prześwietlają Rentgenem płuca i serce. Badają prężytnie wzrok, ocenę odległości, widoczność w nocy, umiejętność rozróżniania kolorów, ukryte zęby itp. Uszy, gardło nos też są przedmiotem specjalnych badań. Ostrość słuchu, jego natężenie mierzy specjalny przyrząd, który się nie da nieczem oszukać. Badanie narządu równowagi na rotacyjnym krześle, to jedna z prób, którą mniej odporni przyplacają bladą twarzą, młodzieńcami a nawet podróżą do jednej z znanych stolic bałtyckich.

Jeden z najważniejszych działów, to dział wewnętrzny. Badania tętna ciśnienia krwi, pojemność płuc, czasu bezdechu, to dość ciężkie próby, których wielu nie kończy pomyślnie.

Każdy stara się jak może, niestety przyrządy są niezłe na młodzieńczy zapal do lotnictwa. Odpada też jeden po drugim — nie nadaje się — stan fizyczny nieodpowiedni. Serce gorące rwie go do lotnictwa,

marzy o nim, ale to samo serce bije zbyt nieregularnie, nie tak, jak powinno.

Każdy badany wpatruje się w twarz doktora, aby wyczytać z jego twarzy wyrok. Nadaje się do lotnictwa, czy nie. Lekarze notują wyniki badań i nie mówią. Wynik później dopiero, po komisji lekarskiej dochodzi do wiadomości zainteresowanego, ku jego ogromnej radości lub również wielkiemu smutkowi.

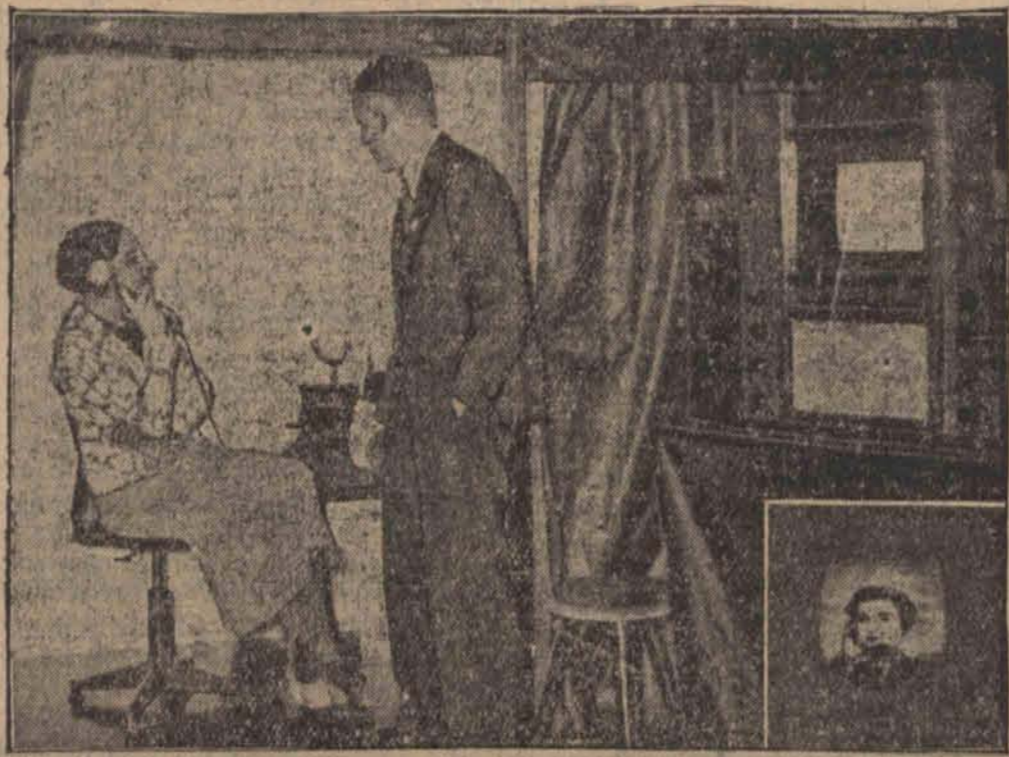
Przechodzimy do psychotechniki. „Czarne magia”, jak ją nazywają, ma wykazać skalę uwagi, pamięci, szybkości reakcji i koordynacji ruchów badanego.

Najważniejszy aparat do kontroli koordynacji ruchów angielskiego inżyniera-pilota Reida przypomina samolot. Stery są w nim takie same jak w samolocie. Wewnątrz kabiny tarcza ze światełkami tak umieszczonymi, jak idzie ruch sterów w samolocie. Lekarz zapala światła, badany ga-

si je ruchem swej „wiedzy tajemnej”.

Przechodzimy do działu naukowego. Wielka pracownia fizyko-chemiczna poświęcona badaniom zmian krwi, zachodzących w locie załogi na różnych wysokościach. Za nią znajduje się komora niskich ciśnień, w której wnętrzu możemy wytworzyć dowolne ciśnienie powietrza i odpowiednią temperaturę, aż do minus—50 st. C. Naprzykład badamy w jakich warunkach musi pracować pilot na wysokości 8000 mtr. Odpowiednio do tej wysokości zmniejszamy ciśnienie powietrza, jego skład i temperaturę. Odpowiednie urządzenie wewnątrz w postaci zegarów kontrolnych, aparatów tlenowych, itd. zezwala na przeprowadzenie badań z ludźmi, doświadczając na zwierzętach i prób ze sprzętem. Dopiero teraz może zapaść decyzja, czy młody człowiek nadaje się na lotnika.

PRZY GŁOŚNIKU...

Hallo... Hallo... Czy pani mnie słyszy?... To ja... ten sam... ten dobry znajomy... Dlaczego szepczę?... Boję się trochę... Przecież małżonek... mogą być gromy...

Nie słyszę... Ach!.. Mąż poszedł do biura?... To świetnie — proszę więc do głośnika na pięć lub dziesięć minut zaledwie... Time is money — czas szybko unika.

Bardzo przepraszam, że przez mikrofon, pozwalam sobie na te rozmówki, pani jest cudna... zwłaszcza w kawiarni, gdy wita innych skiniem główek.

Hallo, hallo — małe komplementy, moja znajoma, panna Podolska, mówiła wczoraj... wczoraj napewno, że pani śliczna... po prostu boska.

Ze masz córeczkę niezem Shirleyka i mieszkaż pięknie... żyjesz w dostatku, do swego męża przemawiasz czule: Tadzio... Tadziniuni, a czasem Tadku...

Pani się śmieje?... No — chwala Bogu, już się nie srożą brwi twoich łuków, już nie ciskają błysków twe oczy piękne i rzadkie jak... białe kruki.

Gdybym miał ekran telewizyjny — upijałbym się twoją urodą, a twe uśmiechy, choćby zdawkowe byłby dla mnie słodką nagrodą.

Możemy widzieć jak pani słucha moich wynurzeń ledko sponiona — bardzo przepraszam — wola mnie speaker, Hallo!.. Hallo!.. Audycja skończona. ROM.

Podobno gdy kobieta spostrzeże w lustrze po raz pierwszy powstałe na twarzy zmarszczki popada w rozpacz, a jednocześnie skupia się i budzi w sobie wszystkie chęci do wyteżonej walki o młodość. Lecz gdy zauważy na swej głowie pierwszy siwy włos, zaduma się na długo, spoważnieje i trwa w dziwnym zamyśleniu i smutku.

To dziwne, że właśnie siwy włos a nie zmarszczka na twarzy budzi w kobiecie tę refleksję o kończącej się młodości, wywołuje rezygnację i niejako pogodzenie się

z myślą o starości.

Nie znaczy to jednak by stan tej raptownej rezygnacji rozgościł się już na stałe. O nie! Dzisiejsza kobieta nie jest niewolnicą swych lat i długi jeszcze okres trwa w tym stanie nieokreślonego wieku, zawsze wyglądająca świeżo i młodo — długo, długo, aż, jak mówi żart, pewnego dnia obudzi się raptownie staruszką i wtedy... wtedy już i „święty Boże nie pomoże”. Trzeba złożyć broń i grać w otwarte karty.

Taki moment następuje jednak w wiele lat po ukazaniu się pierwszej srebrnej nitki. I nic dziwnego — kobieta dzisiejsza zmuszona często do pracy zawodowej poza domem, musi dbać o swój wygląd zewnętrzny, gdyż od tego zależne jest jej samopoczucie, pewność siebie i wogóle powodzenie życiowe.

Czas w którym rozpoczyna się siwienie włosów jest rozmaity i zależy od indywidualności osoby. Niezależność komórek skóry na głowie do dostarczenia włosem koniecznego barwika jest po większej

części oznaką starości, lecz pojawia się również na skutek wyczerpania spowodowanego zmartwieniami lub przykrymi gwałtownie przejściami. Zatemować tego stanu powolnego lub szybkiego siwienia włosów żadnym wewnętrznym „rodkiem” nie potrafimy. Pozostaje zatem do wyboru albo beczynne przyglądanie się rozwijaniu się siwizny, albo zdecydowanie się na farbowanie włosów.

Zasadniczo kobieta powinna farbować włosy, chociażby nawet

ze względów estetycznych.

Dlaczego nie mamy umilać sobie życia do póki można i dopóki się da?

Ale chodzi o to czym farbować? To jest najważniejsze. Farba musi być dobrze dobrana, tylko roślinna a nie mineralna. Przy farbowaniu trzeba uświadomić sobie, że nigdy nie można przewidzieć odcieni. Zwłaszcza włosy w kolorach b. ciemnych trudno dają się farbować na kolor naturalny. Szatylni natomiast znajdują się w szczęśliwszej sytuacji, gdyż włosy szatynkowe po ufarbowaniu są najbardziej zbliżone do naturalnych.

Nie należy nigdy przez oszczędność farbować włosów tanią, a tak reklamowanymi farbami, gdyż można się ciężko rozchorować, włosy stracić, a nieraz i osłabnąć.

Najlepiej jest powierzać ten zabieg do świadczonemu fryzjerowi, który używa tylko znanych i nieszkodliwych środków — w początkowym zaś stadium siwienia można śmiało zastosować płókanie w henie, które każdy sam sobie może przeprowadzić.

Dźwięki melodyjnej muzyki podnoszą wydajność mleka.

Wysła z druku Tartlera, inspektora hodowlanego, poruszająca zagadnienie wpływu muzyki na mleczność krów. Autor przeprowadził systematyczne doświadczenia i sporządził tabelę statystyczną. Badania przeprowadzone przez Tartlera miały wykazać, że krowy dojrane przy dźwiękach muzyki dawały

o 28 proc. więcej mleka,

niż w normalnych warunkach. Autor bruzury dochodzi do wniosku, że krowy lubią słuchać muzyki i że u pojedynczych sztuk może być pod wpływem muzyki podniesiona wydajność mleka i zawartość jego w tłuszcz. Autor stwierdza poza tym, że krowy, które w czasie dojenia zachowują się niespokojnie, pod wpływem muzyki uspokajają się.

Wiadomość ta ucieszy niewątpliwie rolników, którzy nie omieszkają zapewne w trosce o podwyższenie produkcji mleka zaopatrzyć swe obory w aparaty radiowe. Warto jednak przy tej sposobności przypomnieć, że wpływ muzyki jest bardzo do datni przede wszystkim na istoty rozumne, jakimi są ludzie. Muzyka dodaje ochoty i energii do życia. Dla tego też została ona wprowadzona w wojsku. Kto służył w piechocie, ten wie, jakim doskonałym środ-

kiem, zwalczającym zmęczenie podczas dalekich marszów, jest muzyka i śpiew. A w życiu prywatnym? Czyż znajdzie się człowiek, który nie przekonał się o osobliście o dobroczynnym wpływie muzyki na uspokojenie nerwów?

Robotnikowi ciężko pracującemu na kawałek chleba, czy to w ciemnych kopalniach, czy hałaśliwych fabrykach, także muzyka jest potrzebna dla uspokojenia starganych nerwów, narówni z świeżym powietrzem.

Dlatego też na wielkie poparcie zasługują robotnicze organizacje muzyczne i śpiewacze, gdyż spełniają one nie tylko rolę kulturalną i narodową, a więc duchową ale także fizyczną-zdrowotną.

PODSŁUCHANE ŻYCIE GOSPODARCE.

Rzecz dzieje się w sklepie spożywczym. — Proszę pani — mówi kupcowa do klientki — w skrzyni wszystkie jajka są jednakowej wielkości, więc niech pani bierze z wierzchu jak idą, a nie wybiera największych.

Powieść współczesna

STRESZCZENIE.

Słynny aktor Rummy dowiedział się od swojej dawnej kochanki Konstancji Bevergen, że pod czas pożaru teatru zginął ich syn Janek Wojdecki, o którym myślał, że dawno nie żyje. Janka wychowywano w sierocińcu pod opieką zarządzającego Taylora i nie znalazł on swej matki ani ojca. Z pożaru uratował go polski dziennikarz Marek, który dokonał szeregu ciekawych zdjęć z planowej widowisk.

Mąż Konstancji Bevergen spekulował na giełdzie razem z potentatem finansowym Leverstonem który zginął w czasie pożaru. Po jego śmierci okazało się, że Bevergenowi grozi bankructwo.

Konstancja i Janek już byli rzeczywistością na świecie.

Gdy poprzedniego wieczora pani Bevergen zapytała chłopca, czy chce poznać Hedę, występującego pod pseudonimem, „Rummy”, niewiele brakowało, by chłopak jej się rzucił na szyję. Ujrzał zbliżonego znakomitego artystę, rozmawiał z nim — wszak to był cud, o którym nie śmiał ma-

żyć tym bardziej, iż rozmawiając kiedyś z Markiem, dowiedział się, że tylko bardzo nielicznym dziennikarzom udało się uzyskać u niego krótki wywiad.

Siedząc w hallu obok Konstancji, chłopak kręcił się niespokojnie na krześle, nie wytrzymał wreszcie i zapytał, czy nie mógłby zająć taki wypadek, że się Rummy rozmyślił.

— Nie — odpowiedziała z mimowolnym uśmiechem — zobaczysz go na pewno.

Stanowczy ton odpowiedzi niewiele pomógł i Janek uspokoił się dopiero wówczas, gdy po kilku minutach oczekiwania, które wydały mu się nieskończonością, wszedł wreszcie sławny artysta.

Heda skupił całą siłę woli, by opanovać silne wzruszenie i udało mu się ostаточно nadać twarzy wyraz uprzejmej obojętności. Spostrzegł, że chłopak był trochę rozczarowany.

— Tak bywa z każdym, kto widzi mnie pierwszy raz bez maski — uśmiechnął się. — Ale przecież nie mogę chodzić ciągle z

wygoloną czaszką i upudrowaną na białą twarzą, prawda?

Janek potwierdził ruchem głowy, lecz był wyraźnie niezadowolony, jakgdyby ktoś go oszukał i zamiast dobrej monety wetknął fałszywą.

Heda stłumił powoli zdenerwowanie. Zupełnie cicho, aby tylko oni mogli słyszeć, zaczął naśladować różne instrumenty muzyczne, co robił niezrównanie.

W ciągu paru minut podbił zupełnie chłopca, który się śmiał z całego serca, sam się rozruszał, rozgał i zaczął zadawać pytania. Jak Rummy robi to, jak tamto? Dlaczego rozumieją wszędzie jego dowcipy? Czy zna wszystkie języki?... To podziwiał szczególnie na chłopca. Naprawdę wszystkie? I łacinę też?... Aa... łacinę nie zna! Ucieszyło to bardzo Janka, zmniejszyło wydatnie uczucie bezdennej niższości.

Zwrócił osobliwą uwagę na dłonie artysty: kształtne, bardzo suche o długich chwytyliwych palcach, które umiały z pewnością wydobywać czarujące dźwięki z różnych instrumentów i jednocześnie potrafiły w razie potrzeby okazać niepospolitą, brutalną siłę.

Czy pan Rummy umie grać w kriketa? Nie, tę grę zna tylko ze słyszenia, natomiast gra nieźle w tenisa. Okazało się, że Janek uprawia z zapalem ten sport. Pogryzł się obaj w tachowej rozmowie, padaly raz po raz nazwiska słynnych tenisistów, z których Rummy znał wielu osobliście. Z kolei pokazał chłopakowi kilka najjaśniejszych a efekownych sztuczek, których się nauczył od swoich kolegów. Janek był w siódmym niebie gdy parę z nich udało mu się powtórzyć.

Konstancja nie brała udziału w rozmowie. Widziała, że Heda zaciekał niesłychanie chłopca, opowiadując jego wyobrażenia i czuła, że wzbiera w niej gorzoc, której się wstydyła w głębi duszy tym więcej, że w żaden sposób nie mogła jej stłumić.

Heda też spostrzegł, że wywarł na Janka silne wrażenie — był szczęśliwy i dumny.

— Chcesz zobaczyć moją sztuczną czaszkę? — zapytał nagłe.

Czaszkę, która się zapalała wewnątrz różnokolorowymi światłkami, gdy Rummy tego chciał; czaszkę, która w mniemaniu chłopca była istnym cudem.

Zgodził się skwapliwie i wszyscy poszli na górę.

W pokoju Hedy już pracował John, szykując do podróży kostiumy i rekwizyty. Skłonił się uprzejmie, obrzucając Konstancję przelotnym spojrzeniem. Wyglądało na to, że się nie poznali wzajemnie.

Sztuczna czaszka leżała na stoliku obok specjalnego pudła, w którym ją przewożono. Rummy chciał zademonstrować magiczną czaszkę, lecz Janek zapytał, czy nie można zasłonić pierwej okien i gdy uzyskał pozwolenie, sam zaciągnął grube, szerszenie firanki. Wówczas Heda włożył sztuczna głowę, która się świeciła naprzemian zielonym, czerwonym, złotym i fioletowym światłem. Uradowany chłopak zachwycał się głośno.

Nagle rozległ się cichy trzask i na suficie zapaliły się lampy. Przy wyłączniku stała Konstancja.

— Już czas na ciebie, Janku — powiedziała zimno, prawie nieprzyjaźnie. — Pożegnaj się z panem.

Chłopak odłożył na bok gitarę, na której pobrzękiwał cicho i spojrział błagalnie na Konstancję.

— Jeszcze chwileczkę, proszę pani, chciałbym zobaczyć, jak się zapala te kolorowe światelka.

Rummy zdjął czaszkę i pokazał małe aparat elektryczny — cud techniki w swoim rodzaju.

Janek wyjął z kieszeni blok i ołówki, z którymi nie rozstał się obecnie i słuchając tłumaczeń Hedy, narysował schemat miniaturowego aparatu oraz dowcipnej, pomysłowej sieci połączeń.

Dopiero na powtórne upomnienie Konstancji przypomniał sobie, że o siódmej miał się spotkać z Markiem i że do wyznaczonej godziny brakowało zażadwie dziesięć minut.

— Szkoła, że już muszę odejść — powiedział smutnie — ale... ale czy będę mógł jeszcze raz przyjść?

Heda spojrzła na Konstancję — spotkał aż nadto wymowny wzrok.

— Nie wiem... — odrzekł trochę niepewnie — nie wiem, czy to się uda, bo jutro rano muszę wyjechać do Amsterdamu.

— O, jaka szkoda! — zawołał Janek ze szczerym żalem. — Ale gdyby pan jeszcze raz przyjechał do Londynu, czy mógłby znowu przyjść?

— No, oczywiście! — odpowiedział Heda i tak mocno uściął chłopca za rękę, że ten ledwo powstrzymał okrzyk bólu.

Po wyjściu Janka Konstancja zatrzymała się jeszcze na chwilę.

— Więc spełniłam twoją prośbę — powiedziała sucho.

(D. c. n.)

SPORT.

Pomorska wystawa turystyczna na terenach dworca Łódź-Fabryczna.

Co nas po pracy rozweseli?

Ciekawi jesteście wynikiem?

NIEDZIELA NA BOISKACH. Program niedzielnych imprez sportowych jest następujący: w Warszawie; na Stadionie Wojska Polskiego o godzinie 9 rano uroczyste rozpoczęcie roku wyszkoleniowego przysposobienia wojskowego, na Stadionie Wojska Polskiego o godzinie 15 mecz ligowy Legia - Pogon na Wiśle o godzinie 10-tej związkowe regaty żeglarskie AZS na 10 km., o mistrzostwo Warszawy, z przed lokalu Ruchu o godzinie 12-tej nastąpi start drugiego dorocznego wyścigu gazeciarski na 50 km. w KRAJU. W Łodzi mecz o mistrzostwo Ligi ŁKS Warta, międzynarodowe mistrzostwo tenisa okęgu oraz mecze Warszawa-Łódź w zapasach, hasełki i szczyptorniaku. W Kaliszu start propagandowy Kwaśniewskij. W Krakowie mecz ligowy Wisła-Warzwianka, mecz o wejście do Ligi Cracovia-AZS i mistrzostwa Krakowa w 10-boju. W Wilnie zakończenie mistrzostw lekkoatletycznych Polski i dalszy ciąg 11-tych narodowych zawodów strzeleckich. W Lublinie ogólnopolski motocyklowy raid gwaździsty. W Katowicach mecz ligowy Dąb-Garbarnia i finał drużynowych mistrzostw tenisowych Polski pomiędzy Lwowskim Klubem Tenisowym a Pogonią. W ramach tego meczu dojdzie do rewanżowego pojedynku pomiędzy Hebdą a Tarłowskim. W Wielkich Hajdukach mecz ligowy Ruch-Słask. W Częstochowie mecz o wejście do Ligi Brygada-Smigły. W Poznaniu mecz hokeja na trawie pomiędzy Czarnymi a Danziger Hockey Club. W Zakopanem zawody pływackie na jaszczurówce. ZAGRANICĄ: W Pradze czeskiej mecz piłkarski Niemcy-Czechosłowacja, W Budapeszcie Węgry walczą z Austrią, W Helsingforsie odbędzie się spotkanie Szwecja-Finlandia o prymat wśród państw skandynawskich. W Krefeld druga drużyna Niemiec walczą z Luksemburgiem.

W najbliższy wtorek 29 bm. przybywa do Łodzi w 17 wagonach biało-czerwonych ruchoma I-a Pomorska Wystawa Turystyczna. Wystawa, która zatrzyma się w Łodzi tylko przez jeden tydzień, stacjonować będzie na terenach dworca Ł-Fabryczna. Wejście z ul. Kilińskiego i Targowej. Bilety wstępu dla dorosłych 30 gr. dla młodzieży, wycieczek i szeregowych 10 gr. Z uwagi na swój b. ciekawy regionalny charakter, wystawa godną jest obejrzenia przez najszersze rzesze publiczności.

Teatr Miejski. - godz. 4-ta popoi. „Ludzie na krze”, wiecz. 8.30 „Wielka miłość.”

Teatr Popularny (Ogrodowa 18) - Kaśka Kariatyda. Adria. Nowe przygody Tarzana. Casino. „Pasteur” - Człowiek, który zwycięzył śmierć. Corso. I. Mężowie do wyboru, II. Ekscentryczna dama. Europa. Mały król. Grand-Kino, Trędowata. Metro. Nowe przygody Tarzana. Miraż. Potopieniec. Przedwiośnie. Mazur. Pałace. Nie zapomnij o mnie. Rialto. Regina. Rakietki. Adieu. Stylowy. Czarne róże.

Uczmy się latać - kupujemy samoloty

„XIII Tydzień LOPP” w Łodzi odbędzie się w czasie od 11 do 18 października r.b.

Telefony Pogotowie Miejskie 102-90. Pogotowie Czerwonego Krzyża 102-40. Ubezpieczalnia 197-65. Straż Pożarna tel. 8.

Łódzki Obwód Miejski LOPP od dłuższego czasu czyni przygotowania do „Tygodnia” który będzie przeprowadzony pod hasłem „Uczmy się latać - kupujemy samoloty”.

Ważne dla chorych na przepukliny (ruptury) skrzywienia kręgosłupa (garby) skrzywienie nóg i kolan, gruźlicę kości, płaskie bolące stopy (plattfuss) i wszelkie inne kalectwa! Na przepukliny (ruptury) nawet największe i najstarsze wszelkiego rodzaju uwięźnięte kobiety i dzieci - specjalne gumowe ortopedyczne bandaże utrzymujące radykalnie pod gwarancją każdą przepuklinę. Na obniżenie żołądka i trzewi specjalne, indywidually dopasowane bandaże brzuszne. Na skrzywienie kręgosłupa (garby) prostotrimacze i gorsety ortopedyczne. Na gruźlicę kości aparaty ortopedyczne wszelkich systemów. Na płaskie bolące stopy (plattfuss) specjalne ortopedyczne wkładki według modeli gipsowych. Na żyłki pończochy gumowe aparaty gimnastyczne do gimnastyki ortopedycznej etc. Sztuczne ręce i nogi. Specjalny zakład dla leczenia ortopedji. Spec. ortoped. O. PETRYKIEWICZ Łódź, ul. Piramowicza (dawnej Olgieńska) Nr. 9. Tel. 177-09. UWAGA: Osobiste jawienie się chorych konieczne.

75.000 ludzi posiada nasze automaty, co świadczy o ich dobroci. Automat magazynowy, system belgijski, całkowicie imitujący prawdziwego Mausera, kal. 8 mm strzelający do celu specjalnymi nabojami i łożem do płaszcza, o najlepszej lubosnowej wykładzinie antydzwoniwej, huk ogłuszający, z gwarską fabryką, na 8 lat. Automat imitacji prawdziwej rewolwer w dziedzinie fabrykacji wroni. Automat wspaniały jest do specjalnego futerału belgijskiego (131337 134009 164702 177211 179923 191097). 1 tys. zł. — 3175 10425 29366 30214 34536 39017 53028 52044 54131 72974 74437 79002 83658 83057 88179 94242 94437 97288 108625 109923 123185 139706 146211 147147 158986 161048 162121 169733 170990 177547 180728 184389 185435 186765 192785. Uwaga: Posiadamy listy dołączonych.

Table with lottery results for 'Komu się szczęście uśmiechnęło? Pełna tabela wygranych, I CIĄNIENIE.' Columns contain numbers and corresponding prizes in zł.

Table with lottery results for 'DRUGIE CIĄNIENIE.' Columns contain numbers and corresponding prizes in zł.

Z MIEJSKICH BIBLIOTEK I MUZEÓW. Miejska Biblioteka Publiczna (ul. Andrzeja 14) otwarta dla publiczności codziennie prócz niedziel i świąt od g. 10 do 21, w soboty od g. 10 do 19; Miejska Czytelnia Pism i Wypożyczalnia Książek dla dorosłych (ul. Rokicińska 1) otwarta dla publiczności codziennie, prócz sobót, niedziel i świąt, od g. 14 do 21; Miejskie Muzeum Przyrodniczo-Pedagogiczne (Park Śienkiewicza). Działy: zoologiczny, botaniczny, mineralogiczny i ochrony przyrody - otwarte dla publiczności we wtorki, czwartki i soboty od g. 15 do 18, w niedziele od g. 10 do 14; Miejskie Muzeum Etnograficzne (ul. Piotrkowska 104). Dział etnograficzny i prehistoryczny otwarte dla publiczności w środy, piątki, soboty i niedziele w godzinach od 10 do 16; Miejskie Muzeum Historii i Sztuki im. J. i K. Bartoszewiczów (Plac Wolności 1). Działy: Sztuka 19-go wieku i międzynarodowa sztuka modernistyczna otwarte dla publiczności w środy, soboty i niedziele w godzinach od 10 do 15.

Jutro zjemy na obiad. Kapuśniak na wędzaku. Pieczeń rzymska - buraczki. Legumina pomarańczowa. Kompot. WINSZUJEMY. Jutro. Wacławowi. Wschód słońca 5.31. Zachód słońca 17.24. Długość dnia 11.53. Ubyło dnia 4.59. Tydzień 39.

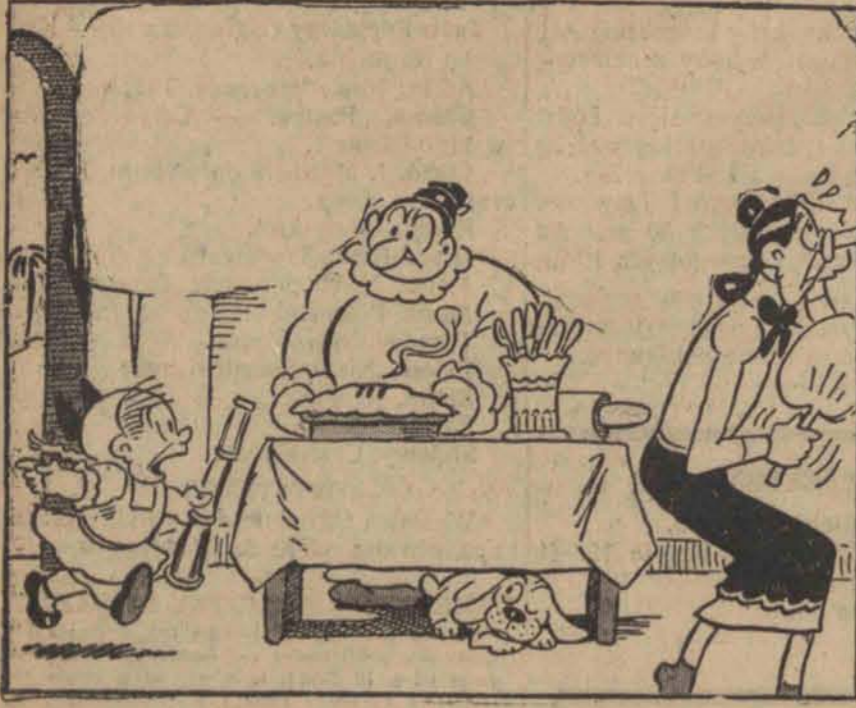
J. WOLANOW Łódź, Piotrkowska 111/72 Pabianice, Plac Dąbrowskiego 3 Konto P.K.O. 141795. Losy 1-ej kl. są już do nabycia. PO ŻL. 200. 69 70 95 233 62 315 744 52 1050 279 395 499 671 97 857 97 2022 221 33 7 89 91 318 584 857 97 3171 213 28 597 610 12 22 37 4395 516 640 5026 141 333 91 445 587 657 990 6158 22 224 317 41 470 8 506 619 736 846 64 7096 234 68 300 479 518 61 638 8110 240 94 338 88 406 94 686 702 27 75 419 612 38 9518 69 280 326 38 441 81 560 7 784 813 10081 208 90 325 85 415 512 994 11027 134 35 368 98 642 731 12106 235 412 609 730 43 84 836 935 13016 58 65 241 355 546 631 64 866 14075 430 8 530 73 764 933 15040 84 157 220 46 367 592 654 82 764 75 860 919 16037 55 71 91 145 292 322 408 651 75 787 935 85 17015 87 114 96 301 47 488 92 899 967 18124 57 540 942 56 19040 2 74 117 92 217 324 434 87 672 83 741 22154 63 209 27 61 72 388 545 675 940 21094 103 68 249 364 678 95 825 744 22000 111 74 220 42 327 401 43 696 720 31 803 23093 94 238 90 433 66 624 40 83 798 807 928 12485 259 80 431 42 51 567 781 850 938 20310 61 75 6 211 97 318 37 39 326 29 610 26147 48 609 719 65 905 22022 161 14 342 445 201 71 469 662 800 90 981 31031 61 232 404 34 60 169 80 791 851 32250 656 725 882 33157 78 279 390 416 50 91 635 6 54 745 851 34069 96 255 61 345 71 645 50 714 82 947 35393 826 42 977 56018 222 566 618 704 872 944 70534 67 261 385 659 863 76 950 38993 135 63 424 42 29041 7 113 85 314 81 568 722 95 55 897 919 40214 385 895 952 41551 78 530 5 886 42017 64 106 46 58 463 765 985 43235 6 568 447 58 762 824 976 44054 429 91 851 992 42545 308 46017 89 157 238 66 529 532 75 690

Wielka wygrana IV klasy 36 Loterii zł. 100.000 na Nr. 167.622 padła wczoraj w KOLEKTURZE BOLESŁAWA BONCZYKA Łódź, Piotrkowska 117, tel. 248-68. Szczęśliwe losy do I klasy 37 Loterii już do nabycia.

Table with lottery results for 'PO ŻL. 200.' Columns contain numbers and corresponding prizes in zł.

Table with lottery results for 'PO ŻL. 200.' Columns contain numbers and corresponding prizes in zł.

Wicek i Wacek na szerokim świecie.

Halusia: — Proszę pani! Proszę pani! Widziałam ich obu na stawie! Pływają sobie po wodzie, a ich ubranka wiszą na drzewie.

Guwernantka: — Jestem śmiertelnie znużona wskutek upału, muszę położyć się na chwilę.

Ciocia Tekla: — Znowu kawały? Dostaną porcję batów zamiast kolacji i tortu, który upiekłam.

Wacek: — Widzę, że ciocia ustawiła tort na stole. Slinka leci mi do ust na samą myśl o tych specjalach!

Wicek: — Odlóż te głupie gędzenia na później. Teraz pomóż mi ubrać strusia w suknię i czepek cloci Tekli.

Wacek: — Aha, rozumiem, to będzie nasz koń trojański, aby się dostać do skarbcza smakołyków.

Wicek (ukryty pod suknią): — Czy nie mogłaby pani uszczknąć kawałka tortu dla podupadłej właścicielki sadu, który wysechł w słońcu?

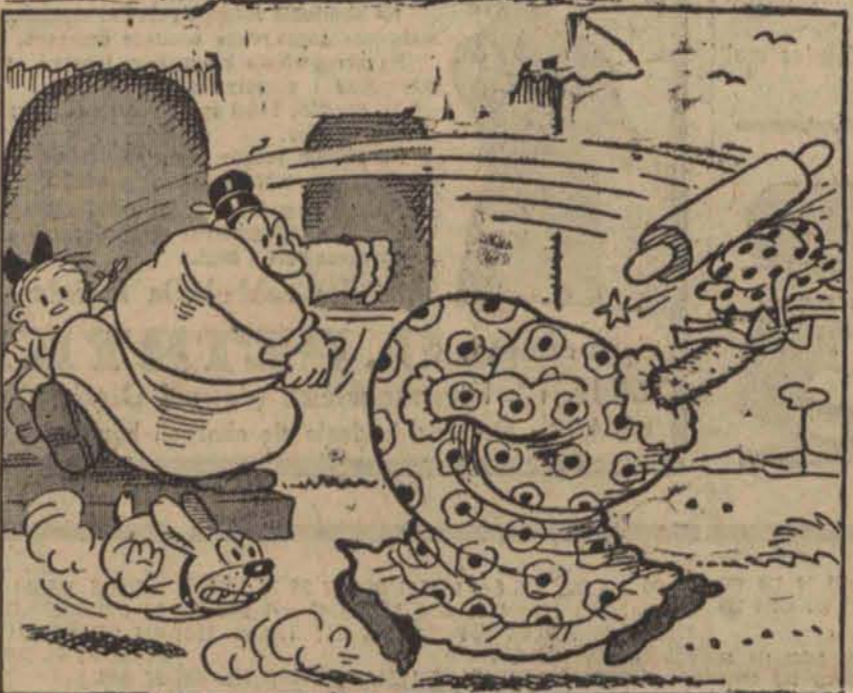
Ciocia Tekla: — Tortów się pani zachciewa a chleba nie łaska? Patrzcie — no, też mi dama, będzie mi dyktowała co jej mam dać!

Halusia: — Może jej dać kilka obarżanków?

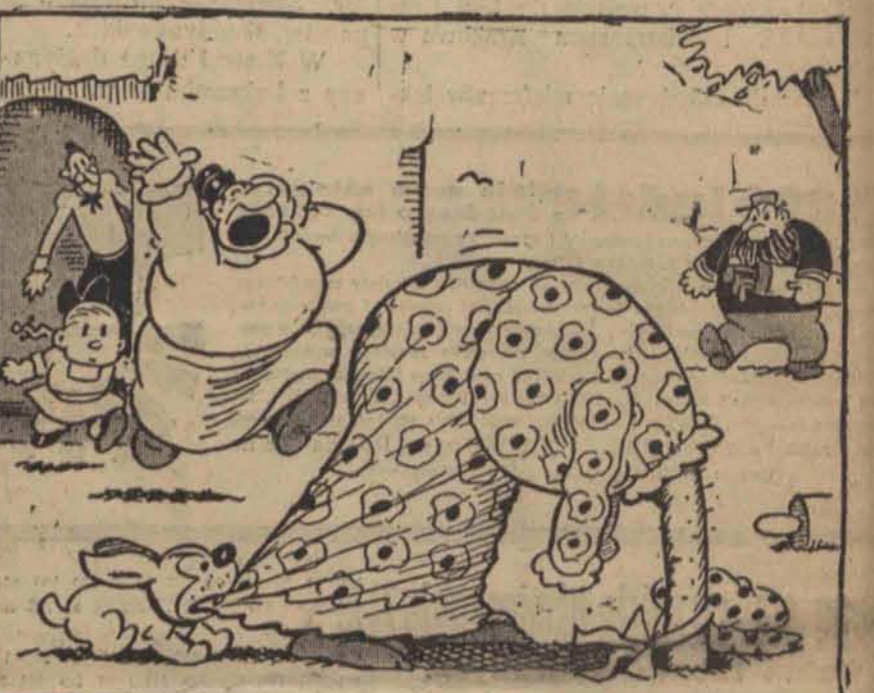

Ciocia Tekla: — Mój Boże! Ona polyka moje widelce i noże!

Halusia: — Czy ona się nie udławi? Może dostać zapalenie ślepej kiszki, nieprawda?

Ciocia Tekla: — Rabusie! Ratunku! Wróć ty złodzieju! Bo ci wałkiem łeb roztraskam! Huzia! Pikuś! Złap ją!

Wuj Tom: — Co tu za hałasy?

Ciocia Tekla: — Ta złodziejka ukradła moje łyżki które odziedziczyłam po stryjnicy Petroneli!

Ciocia Tekla: — Prosiła o kawałek tortu, a potem polknęła całe moje srebro!

Wuj Tom: — Ona? Hm...

Ciocia Tekla: — Wylaż natychmiast z tej nory i zwróć mi ukradzione łyżki!

Wuj Tom: — Ja pani ręczę, że to najlepszy argument.

A. THORSEN.

POWRÓT.

„Do widzenia, panie Olsen.”
„Nie, panie dyrektorze! Obyśmy się raczej nie zobaczyli już nigdy!”
Ach! Z jaką rozkoszą Arnold Olsen opuszczał te wstrętne mury. „Do widzenia” — to dobre dla kogo innego, ale nie dla niego! Nie! W żadnym razie! Poza tym, jakaż rozkosz usłyszeć znowu swoje własne nazwisko, kiedy przez całe okrągłe dwa lata było się tylko numerem sto jedenastym. Ocz, jakaż rozkosz, wciągnąć pełną pierś orzeźwiającej powietrze!

Arnold Olsen stał chwilę przed bramą więzienia, w którym przebył okrągłe dwa lata. Czy niewinnie? Nie, wcale nie! Ale też odpokutował dobrze za swój postępek, odpokutował i nie żałował, ani pokuty ani winy!

Uczynił to wszystko dla kobiety, dla Karin, dla niej, stodkiej, ubóstwiającej żony. Żeby tylko zapewnić jej szczęście i do broby!

Przekroczył dozwoloną granicę kredytu... poza tym „nabrał” kilku ludzi... w końcu zaś stał się bogatym człowiekiem na pewną sumę! Otrzymał za towszy-

stko dwa lata więzienia. Pieniądze, naturalnie dobrze ukrył dla siebie i dla niej, dla nich obojga.

Pomimo wszystko daleki był od tego, żeby się chlępić swoim czynem. Nie, on nawet nie powiedział wszystkiego żonie, żeby nie straciła dla niego zaufania, żeby nie przestała go kochać. Ona wie do dzisiaj, że Arnold jest niewinny, że to przeciwnie, jego chciano oszukać!

Karin odwiedzała go też od czasu do czasu w więzieniu. Przychodziła w roli dobrej wróżki, uśmiechnięta, wesola. Miała zabawić i pocieszyć! Skracaly mu te odwiedziny ciężkie godziny samotności. Karin zająła się sama chwilowo pozostawionym bez opieki biurem. Prowadziła energicznie interesy nieobecnego męża. Zmieniła nazwę firmy, przeniosła się do innej dzielnicy.

Arnold Olsen rozmyślał nad tym dość dużo. Jeżeli jego sprawa uległa zapomnieniu — to pozostanie w mieście nadal. Jeżeli zaś ludzie mają dobrą pamięć to przynieśli się gdzie indziej.

Arnold Olsen rozmyślał chwilę przed bramą gmachu więziennego. Zastanawiał się, czy iść wprost do biura, czy też udać się do domu. Karin jest o tej porze na mieście. Najlepiej więc będzie udać się do

domu. Kupi po drodze kwiatów. Poczeka na jej powrót. A potem... zacznie się nowe życie!

Wolnym krokiem szedł Arnold Olsen po ulicy. W głowie mu szumiało od przestąpienia rozległego świata — były to przykre konsekwencje długiego zamknięcia w ciasnej celi więziennej.

— Dziś Arnold wraca do domu!
— Jakto, już dziś?
— Tak, dzisiaj! I co my teraz zrobimy?
— Teraz? Pójdźmy do niego i opowiemy mu wszystko dokładnie. Musi dać pozwolenie na rozwód.

— Ale on mnie tak kocha!
— Ja cię Kocham mocniej, Karin!
— Ja wiem. Ale ten człowiek popełnił dla mnie przestępstwo. Przez dwa lata przebywał w więzieniu — i to wszystko dla mnie!
— Błazo to piękne, ale nie możesz dać jej mieszkać z kryminalistą!

— Muszę!
— Nie musisz! Nie wypadła! Dostaniesz natychmiast rozwód. Zresztą damy mu sporą sumę!

— Nie przyjmie! A potem mówiałam mu zawsze podczas odwiedzin, że — pro wadzę dalej biuro. Co ja teraz zrobię?

— Więc chcesz wrócić do tego złodzieja?
— Złodzieja? Hm! Przecież mówiłam ci już, że on to zrobił tylko dla mnie. Tylko o mój dobrobyt mu chodziło. O nic więcej!

Młody człowiek, siedzący obok Karin na werandzie hotelu Monopol, uśmiechnął się beztrudnie.

— Jeszcze jeden taniec, Karin!
— Nie mogę — odpowiedziała. Muszę już wracać. Muszę na niego czekać w domu!

— Odwiozę cię autem. Jeżeli zaś stanie się wszystko po mojej myśli, to, Karin, uciekaj do mnie! Dostaniesz rozwód na pewno. Pobierzmy się!

Arnold Olsen szedł zmęczony do domu. Nie przeczuwał, że tak odwykł od cnoty. Zresztą, był prawie głodny. Lecz spieszyl ostatkiem sił, pragnąc zobaczyć żonę jak najprędzej.

Wreszcie stanął przed domem. To przecież tutaj. Zawrócił kilka kroków i kupił od kwiaciarki bukiet kwiatów, pachnących fiołków. To dla Karin! Nagle obejrzał się poza siebie. Jeźdźnia sunęła wielką, lśniącą limuzyna. Wysiadała właśnie z niej jakaś kobieta. Ulica była dokoła cicha i pu-

sta. Kobieta zęgnęła się z młodym człowiekiem, prowadzącym samochód. Mężczyzna długo całował jej rękę. Potem pościągając ją ku sobie i na jej usta wycisnął długi pocałunek.

To była Karin!
Arnold Olsen stał jak skamieniały. Jego żona całuje się z młodym człowiekiem na ulicy? Dosłyszał jakieś słowa. Nie wierzył poprostu uszom — ale widocznie zrozumiał, bo zakrył nagle oczy i omal nie upadł na bruk ulicy.

Karin weszła szybko do mieszkania. Postanowiła czekać w domu na Arnolda, który dziś miał właśnie wrócić do domu. Zastawiła na stole talerze i kubki na gorącą herbatę. Wyjęła sardynki z pudełka. Nalożyła na bułkach szynkę. Odkorkowała flaszkę drogiego wina.

Potem, gdy już wszystko było gotowe — usiadła przy oknie i czekała. Serce jej biło coraz żywiej. Zaniepokoila się. Dlaczego Arnold nie wraca? Potem wyjrzała przez okno na ulicę — ale ulica była pusta i cicha.

Thum. H. Ru.